Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

146 (9.036) * 1997 йил 26 декабрь, жума * Сотувда эркин нархда

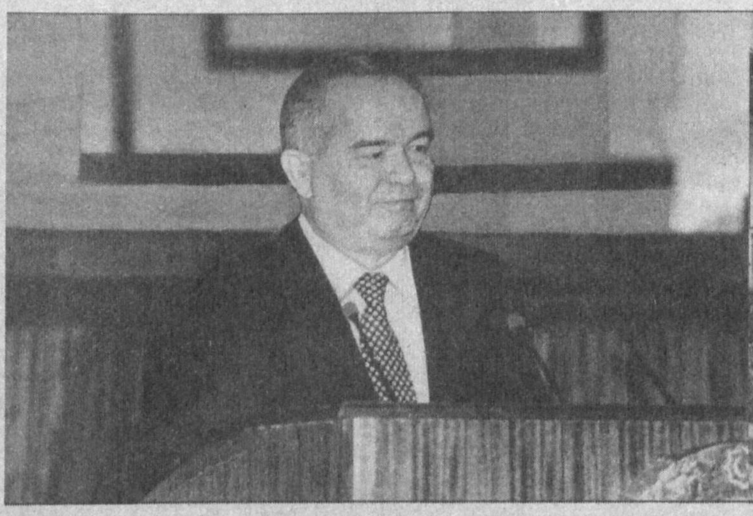

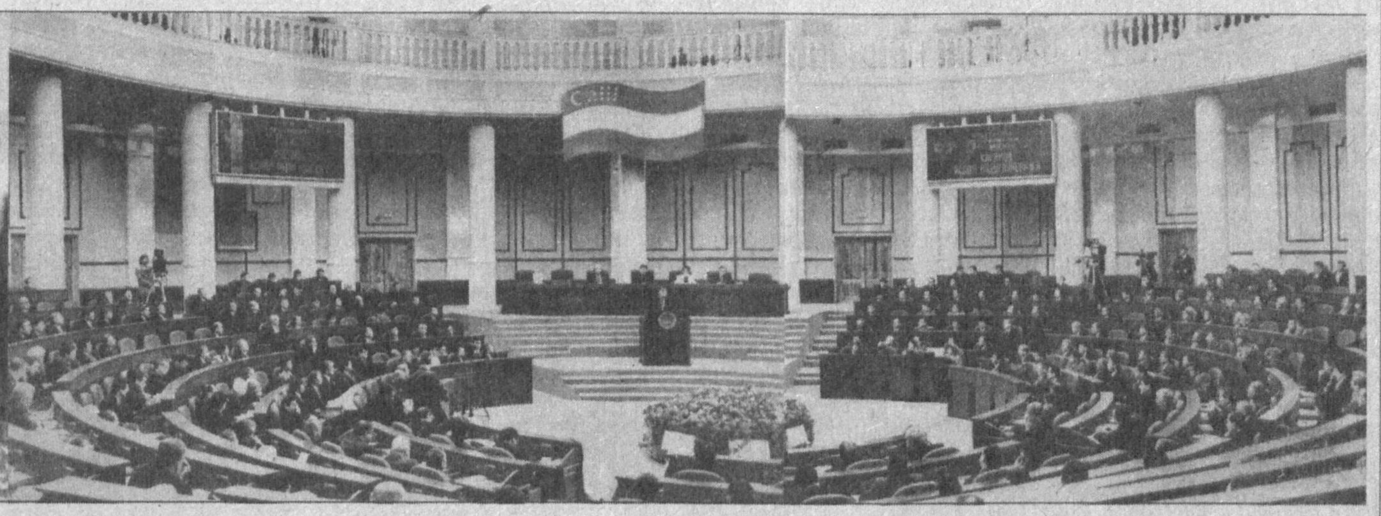

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўнинчи сессияси тўғрисида

АХБОРОТ

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўнинчи сессияси 25 декабрь куни Тошкентда парламентнинг янги биносида иш бошлади.

Сессия ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этмоқда.

Бош вазир, унинг ўринбосарлари ва Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, дипломатия корпусининг вакиллари, республика ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари залда ҳозир бўлганлар.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошқарди.

Олий Мажлис сессиянинг ишчи органи — котибиятни тузди, кун тартибини тасдиқлади.

Депутатлар сессия кун тартибидаги масалаларни кўриб чиқишга киришдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштириш тўғрисидаги нутқини сессия иштирокчилари ва хорижий меҳмонлар зўр эътибор билан тингладилар.

Парламент Ўзбекистон Президенти нутқида баён қилинган мамлакат аграр соҳасида истиқболдаги ислоҳотларнинг кенг дастурини ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш мақсадида бир қанча қонунлар лойиҳаларини кўриб чиқишга киришди.

Чунончи, Олий Мажлис аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раисининг ўринбосари М. Икромов ер кодекси лойиҳаси ҳамда қишлоқ хўжалик корхоналари санацияси тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди, шу қўмита котиби П. Шаропов ўз маърузасида деҳқон хўжаликлари тўғрисидаги қонунга бир қанча муҳим ўзгартишлар киритишни таклиф этди, иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси А. Йўлдошев ўз маърузасида гаров тўғрисидаги қонунга муҳим ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш зарурлигини асослаб берди.

Шу тўрт ҳужжат лойиҳасини муҳокама қилишда Фарғона вилояти Боғдод тумани ҳокими А. Абдусаматов, «Хоразмсувқурилиш» трестининг бошқарувчиси Ю. Худойберганов, Қорақалпоғистон Республикаси Элликқалъа тумани ҳокими А. Тожиев, Самарқанд вилояти Иштихон тумани ҳокими С. Муродов, Навоий вилояти Томди тумани ҳокими А. Назаров, Бухоро вилояти Вобкент тумани ҳокими М. Эсонов, Ўзбекистон халқ-демократик партияси Қашқадарё вилоят кенгашининг биринчи котиби Ф. Омонов, Сурхондарё вилояти Сариосиё тумани ҳокими Қ. Холдоров, Наманган вилояти Мингбулоқ туманидаги «Олтинкўл» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси К. Иззатиллаев, Фарғона вилояти Бувайда тумани ҳокими О. Назаров, Тошкент вилояти Чиноз тумани Амир Темур номидаги фермерлар уюшмаси раиси Т. Ботиров, Андижон вилояти Избоскан тумани ҳокими С. Бегалиев, Самарқанд вилояти Ургут тумани Алишер Навоий номидаги халқ корпорацияси раиси А. Зиёев, «Интер-Осиё» корпорацияси бошқаруви раиси К. Йўлдошев иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаои Президенти Ислом Каримов муҳокама қилинаётган ҳужжатлар лойиҳаларига бир қанча жиддий қўшимчалар киритишни таклиф этди.

Депутатлар қишлоқ хўжалик корхоналари санацияси тўғрисидаги қонунни қабул қилдилар, Ер кодекси лойиҳасини пухталаштириш, бошқа бир қанча қонунларга ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқишни тегишли вазирликлар ва идораларда, парламент қўмиталарида давом эттириш ва уларни кўриб чиқиш учун навбатдаги сессияга тақдим этиш тўғрисида қарор қилдилар.

Сўнгра депутатлар Ўзбекистон Республикасининг 1998 йилги давлат бюджети лойиҳасини кўриб чиқдилар. Молия вазири Ж. Сайфиддинов маъруза қилди. Олий Мажлиснинг бюджет, банк ва молия масалалари бўйича қўмитасининг раиси А. Аҳадов қўшимча маъруза қилди. Бу ҳужжатни муҳокама қилишда Андижон вилояти Жалолқудуқ тумани ҳокими М. Эгамова, Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг бош директори В. Сигедин, Қорақалпоғистон Республикаси Нукус тумани ҳокими У. Хўжаназаров, Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими Р. Турдиев, Ўзбекистон халқ-демократик партияси марказий кенгашининг биринчи котиби А. Жалолов, Олий Мажлис иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси А. Йўлдошев иштирок этди. Муҳокамадан сўнг депутатлар Ўзбекистон Республикасининг 1998 йилги давлат бюджетини тасдиқладилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўнинчи сессияси бугун ўз ишини давом эттирди.

Суратларда: сессия пайти.
Р.Жуманиёзов ва А.Тўраев олган суратлар. (ЎзА).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТАРАҚҚИЁТИ – ТЎКИН ҲАЁТ МАНБАИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС X СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ҳурматли депутатлар!

Авваламбор, сиз, халқ ноибларини бу муҳташам сарой — мамлакатимиз Олий Мажлисининг янги биносида муборакбод этишга ижозат бергайсизлар.

Мен ишонаман: мана шу кўзни қувонтирадиган сарой, содда тил билан айтганда, халқ ноибларининг уйи барпо этилиши, ишга туширилиши, унинг гўзаллиги ва салобати, миллий шакли ва замонавийлиги Олий Мажлисимизнинг фаолиятини, иш самарасини, давлатимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини, қадр-қимматини янги босқичга кўтариб, Ўзбекистонимизнинг бетакрор рамзи тариқасида тарихга киради.

Менинг тилагим: илоҳим пойтахтимизнинг марказида қад кўтарган ҳашаматли иншоотимиз эл-юртимизга қутбарака берсин, мустақиллигимизни янада мустаҳкам қилсин, халқимизнинг фаровон ва ёруғ келажаги йўлида раҳнамо бўлсин. Мана шу бинони қурган инсонлар ҳеч қачон кам бўлмасин.

Муҳтарам депутатлар!

Қадрли меҳмонлар!

Азиз дўстлар!

Олий Мажлис X сессияси кун тартибига, бошқа муҳим масалалар билан бир қаторда, улкан сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий аҳамиятга эга бўлган — **қишлоқ хўжалигида бозор ислоҳотларини кескин чуқурлаштириш муаммосини ечиш масаласи ҳам киритилган.**

Бугун қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга алоҳида эътибор бераётганимиз албатта бежиз эмас.

Бу нима билан боғлиқ?

Аввало, бугунги кунда қишлоқ хўжалигининг иқтисодиётимиздаги, ҳаётимиздаги ўрни шуни тақозо этмоқда. Ҳозир аграр тармоқ ялпи ички маҳсулотнинг тўртдан бир қисмини ишлаб чиқармоқда. Мамлакатимиз ишлаб чиқариш ва интеллектуал салоҳиятининг ярмидан ортиғи муайян тарзда бевосита қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ. Қишлоқ хўжалик маҳсулоти мамлакатга валюта тушумларининг 55 фоиздан ортиғини таъминлайдиган муҳим экспорт манбаларидан бири ҳисобланади. **Бу — масаланинг иқтисодий жиҳати.**

Ижтимоий соҳада эса — мамлакатнинг қишлоқ жойларида истиқомат қиладиган аҳолиси катта қисмининг, балки бутун республика аҳлининг турмуш даражаси, унинг моддий фаровонлиги қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволига, уни ривожлантиришнинг тезкорлиги ва самарадорлигига боғлиқ.

Энг муҳими, бу — муаммонинг сиёсий жиҳатидир. Бугун биз шуни тобора чуқур англаб етяпмизки, жамиятимизнинг умуман янгиланиши, демократик жараёнларнинг ривожланиши кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалигида ислоҳотлар нечоғли самарали кечаётгани, қишлоқ ҳаётининг барча жабҳаларига нечоғли чуқур кириб бораётгани билан боғлиқ.

Шу боис мустақиллигимизнинг биринчи кунларидан бошлабоқ биз қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга жиддий эътибор қаратдик.

Кейинги йилларда бу соҳада амалга оширилган ишлар ҳақида ҳисобот берар эканмиз:

Биринчидан, қишлоқда аграр ва иқтисодий муносабатларни ислоҳ қилишнинг ҳуқуқий асослари барпо бўлаётгани ҳақида гапиришимиз лозим. Мустақилликнинг дастлабки йилларида қабул қилинган «Ер тўғрисида»ги, «Кооперация тўғрисида»ги, «Ижара тўғрисида»ги, «Деҳқон хўжаликлари тўғрисида»ги ва бошқа бир қатор қонун ва ҳужжатлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, ҳукумат қарорлари қишлоқда янги ҳуқуқий муносабатларни жорий этиш, кўп укладли иқтисодиётни шакллантириш, тадбиркорликни, фермер ва шахсий томорқа хўжаликларини ривожлантириш имконини яратди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ижтимоий таркиби тубдан ўзгарди. Унда нодавлат секторнинг улуши 98 фоизга етди.

Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигида 1374 та жамоа, 99 та ижара хўжалиги, 51 та акционерлик жамияти, 20 мингдан ортиқ мустақил фермер хўжаликлари, 526 та шахсий чорвачилик фермаси ва 3 миллионга яқин шахсий томорқа хўжалиги фаолият кўрсатмоқда.

Иккинчидан, қишлоқда хўжалик юритиш механизмининг мутлақо янги асослари, қишлоқ хўжалигини молиявий таъминлаш ва суғурталаш, ишлаб чиқарилган маҳсулот ва қишлоққа берилган қишлоқ хўжалик техникаси, ёқилғи, минерал ўғитлар учун ўзаро ҳисоб-китобларнинг янги тизими ишлаб чиқилди ва жорий қилинди. Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг иқтисодий мустақиллиги кенгайди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиб олишда шартномавий нархлар тизими кенг қўллана бошлади.

Учинчидан, қишлоқ хўжалигида ташкилий-таркибий ўзгаришлар амалга оширилди, бу соҳани бошқаришнинг тамойиллари ва тизими ўзгармоқда. Қишлоқ ва сув хўжалигини бошқаришнинг таркибини такомиллаштириш, уларнинг ўзаро ҳамжиҳатликда ишлашини таъминлаш мақсадида ягона Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ташкил этилди. Қишлоқ корхоналарига агросервис хизмати кўрсатиш ва уларнинг моддий-техник таъминотини таъминлаш тизими такомиллашмоқда. Шу мақсадда машина-трактор парклари тармоғи вужудга келтирилди.

Қишлоқда бозор инфратузилмасининг дастлабки кўринишлари намоён бўла бошлади. Ихтисослаштирилган тижорат банклари — «Пахтабанк», «Ғаллабанк», «Мевасабзавотбанк», «Тадбиркорбанк», «Туронбанк», «Заминбанк» ипотека банки тузилди. Улар фермер хўжаликлари ва кичик корхоналарга хизмат қилмоқда. Қишлоқ корхоналарини табиий офатлардан ва уларнинг ўз шериклари билан муносабатларини суғурта қилувчи «Ўзагросуғурта» компанияси тузилди.

Тўртинчидан, қишлоқ хўжалигининг ўзида сезиларли даражада таркибий ўзгаришлар амалга оширилди. Умумиттифоқ меҳнат тақсимоти деб аталган ва эски тоталитар тузумдан мерос қолган пахта яккаҳокимлигига барҳам берилди.

Ғалла мустақиллигига эришишнинг асослари яратилди. Кейинги уч йилнинг ўзида ғалла майдонлари, биринчи навбатда, буғдой экиладиган ерлар 300 минг гектардан зиёд ошди. Бу эса бизга 2,9 миллион тонна ёки 1994 йилдагидан 1,7 марта кўп дон етиштириш имконини берди. Натижада озиқ-овқат учун республикага дон импорт қилиш 6 баробар қисқарди.

Илгари мамлакатга четдан олиб келинадиган картошка, қанд лавлаги ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экиш анча кўпайди.

Бешинчидан, республика ер фондини ривожлантириш ва кўпайтиришга, ернинг ҳосилдорлигини оширишга алоҳида аҳамият берилди. Ҳар йили 15-25 минг гектар янги суғориладиган ерлар ўзлаштирилди ва 40-50 минг гектар аввалдан фойдаланиб келинган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди.

Бир сўз билан айтганда, мустақиллик йиллари давомида қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш ва ривожлантириш борасида кўрилган чора-тадбирлар бу устувор тармоқда сезиларли натижаларга эришиш имконини берди.

Шу йиллар мобайнида қишлоқ хўжалиги барқарор ривожланди. Бу йил ҳам самарали бўлди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳажми ўтган йил даражасидан 7 фоиз ортиқ бўлиши кутилмоқда. Мураккаб об-ҳаво шароити, қайта экишга мажбур бўлинганига қарамасдан, бу йил қарийб 3,7 миллион тонна пахта хомашёси, 2,9 миллион тонна ғалла, шу жумладан, 2,7 миллион тонна буғдой ҳосили тайёрланди.

Мана шу юксак минбардан туриб мамлакатимиз мустақиллиги ва иқтисодиётини мустаҳкамлаш, халқимизнинг фаровонлигини ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган барча қишлоқ меҳнаткашларига самимий миннатдорлигимни изҳор этишга ижозат бергайсизлар.

Шу билан бирга, эришилган натижаларга қарамасдан, қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган ислоҳотларнинг бориши, чуқурлашуви ва самарадорлиги бизни қониқтира олмайди. Очиқ тан олишимиз керак: қишлоқ хўжалигини тубдан ислоҳ қилиш билан боғлиқ кўплаб муҳим омил ва имкониятлар ҳали ишга солинмаган.

Аввало, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишнинг асосий мақсади — **қишлоқда ҳақиқий мулкдорларни, мулк эгаларини шакллантириш йўли билан ерга, мулкка, меҳнатга муносабатни ўзгартиришга ҳали эришилгани йўқ.**

Иккинчидан, бозор механизми ва омиллари ҳали қишлоқда ўз ривожини тополмаяпти. Кўплаб қишлоқ хўжалик корхоналарида хўжалик юритиш шаклларини — ишлаб чиқаришни ташкил этиш, меҳнатни рағбатлантириш, ички хўжалик иқтисодий муносабатларининг усул ва йўлларини ўзгартиришда юзакичиликка ва расмиятчиликка йўл қўйилмоқда.

Бу биринчи навбатда қишлоқ меҳнаткашларининг ўз меҳнати натижаларидан, унинг самарадорлигини оширишдан манфаатдорлиги ва рағбатлантирилишида кўринади. Қишлоқ хўжалигида хўжалик юритишнинг серхаражат механизми ҳамон устунлик қилмоқда. Бу ишлаб чиқаришда, маҳсулот таннархида номутаносибликни келтириб чиқараётир. Моддий харажатлар билан ишлаб чиқариш натижаларида ҳаддан ташқари катта фарқ бўлишига олиб келмоқда.

Учинчидан, бошқарувнинг эски усулларидан ҳали ҳам воз кечилгани йўқ. Маҳаллий бошқарув органларининг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига аралашуви давом этмоқда. Қишлоқ товар ишлаб чиқарувчиларининг иқтисодий ва технологик мустақиллиги йўлига сунъий тўсиқлар қўйилмоқда.

Тўртинчидан, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга, уруғчилик ва чорвачиликда наслчилик муаммоларига етарли эътибор берилмаётир. Қишлоқ хўжалиги экинларини парваришлашда агротехника талаблари бузилмоқда. Уруғчиликнинг ўз ҳолига ташлаб қўйилгани пахта, дон ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини ошириш имконини бермаётир.

Бешинчидан, кўплаб хўжаликларнинг молиявий аҳволи ўта қониқарсизлигича қолмоқда.

Юқорида айтилганларни умумлаштириб ва қишлоқ хўжалигидаги ишлар аҳволини танқидий кўз билан баҳолаб, шуни очиқ тан олишимиз кераки, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишнинг ҳозирги босқичида қишлоқда хўжалик юритишнинг заиф жиҳатлари кўриниб қолди. Бу биринчи галда деҳқоннинг ерга, мулкка, ишлаб чиқарилган маҳсулотга ва даромадга эгалик қилишининг ҳуқуқий асосларига тегишлидир. Шу муносабат билан «Ер тўғрисида»ги, «Мулк тўғрисида»ги, «Ижара тўғрисида»ги, «Кооперация тўғрисида»ги, «Хўжалик жамиятлари ва бирлашмалари тўғрисида»ги, «Деҳқон хўжаликлари тўғрисида»ги ва бошқа қонун ҳужжатларининг айрим қоидаларини қайта кўриб чиқиш зарур. Бугун янги шароит ва талабларга жавоб берадиган меъёрий ва ҳуқуқий ҳужжатларнинг йўқлиги қишлоқда ислоҳотларни ва ўзгаришларни янада чуқурлаштиришга тўсқинлик қилмоқда.

Бошқача айтганда, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш амалиёти ва мақсадларидан унинг ҳуқуқий асосини такомиллаштириш жараёни ортда қолмоқда.

Ҳам ҳуқуқий ва юридик асослар нуқтаи назаридан, ҳам амалий иқтисодий чора-тадбирлар белгилаш нуқтаи назаридан бу ҳолни пухта кўриб чиқиш, унинг таъсирли ечимларини топиш бугуннинг муҳим вазифаси бўлиб турибди. Барча амалдаги қонун ва меъёрий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш ва уларга сезиларли қўшимча ва ўзгартишлар киритиш зарурати туғилмоқда. Бошқа масалалар, айниқса, ердан фойдаланиш масаласи бўйича янги қонунлар, энг аввало ер кодексини қабул қилиш лозим.

(Давоми 2-бетда).

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Вазирлар Маҳкамаси «Буюк мусаввир Камолиддин Беҳзод таваллудининг 545 йиллигини нишонлаш тўғрисида» қарор қабул қилди. Унга кўра 2000 йилда Камолиддин Беҳзод таваллудининг 545 йиллиги кенг нишонланади, пойтахтнинг Шароф Рашидов кўчаси 40-биносига туташ хиёбонда буюк мусаввир номида мемориал боғ барпо этилади.

● Вазирлар Маҳкамаси қарори билан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг ва вилоятлар ҳокимларининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи биринчи ўринбосарлари лавозими жорий этилди.

● Президент Фармони билан Азимжон Муҳитдинов бошқа ишга ўтиши муносабати билан Бош вазир ўринбосари — Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири лавозимидан озод қилинди. Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири этиб тайинланди.

● Вазирлар Маҳкамаси қарори билан дам олиш куни 1998 йил 4 январь якшанбадан 2 январь жумага кўчирилди.

● Россия Федерацияси ҳукумати раиси Виктор Черномирдиннинг Ўзбекистонга икки кунлик ташрифи якунида Ўзбекистон билан Россия ўртасида инвестицияларни рағбатлантириш ва ўзаро ҳимоя қилиш, атом энергиясидан тинч мақсадда фойдаланишда илмий-техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимлар имзоланди.

● Тошкентда Ўзбекистон билан Россия ўртасида иқтисодий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссия мажлиси бўлиб ўтди. Унинг якуни бўйича Тошкент шаҳри билан Саратов вилояти ўртасидаги шартномага қўшимча битим, шунингдек, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси билан Россиянинг «Трансаэро» авиакомпанияси ўртасида уюшма таъсис этиш тўғрисидаги битим имзоланди.

● «Қўқон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг йилига 915 минг декалитр спирт ишлаб чиқариш қувватига эга иккинчи навбати фойдаланишга топширилди.

● Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси 1998 йилда «Йилнинг энг яхши оиласи» ва «Энг ибратли келинчак» танловларини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

● Жалолобод — Тошкент — Бишкек халқаро автомобиль йўлининг Хонобод шаҳри ёнидан ўтадиган 9 километр узунликдаги қисмини таъмирлаш ниҳоясига етди.

● Пойтахтнинг Темурийлар тарихи давлат музейида Ўзбекистон музейлар кенгаши тузилганлиги ва унинг Халқаро музейлар кенгашига аъзо қилиб олинганлигининг тақдимот маросими ўтказилди.

ЖАҲОНДА

● Бугун Москвада Россия Президенти, ҳукумат раиси, етакчи партиялар раҳбарлари иштирокида Ер тўғрисидаги кодекс муҳокама этилди. Унда ерларни сотиш ва сотиб олиш муаммоси ҳақида гап борди. Маълумки, Россия парламентининг қуйи палатаси — Давлат думаси ерни сотиш ва сотиб олишни ман этувчи қарор қабул қилган. Президент эса ушбу қарор амал қилишини таъқиқлаб қўйган.

● АҚШнинг Ассошиэйтед Пресс агентлиги 43 та мамлакатдаги ўз обуначилари ўртасида ўтказган сўровга мувофиқ малика Диананинг ҳалок бўлиши 1997 йилги энг муҳим халқаро воқеа, деб баҳоланган. Гонконгнинг Хитой тасарруфига ўтиши ана шу рўйхатдан иккинчи, Осиё мамлакатларида яқинда рўй берган молиявий танглик учинчи ўринни эгаллади.

● Миср воситачилигида Қоҳирада имзоланган Сомалида миллий ярашиш тўғрисидаги декларация бу мамлакатда олти йил давом этган фуқаролар урушига хотима қўйишига умид билдирилмоқда. Бир-бирига душман қабилалар вакиллари 1998 йил 15 февралда миллий ярашиш бўйича анжуман ўтказишга келишиб олдилар. Унда барча асосий қабилалар вакилларидан иборат президент кенгаши, миллий бирлик ҳукумати ва конституциявий ассамблея шакллантирилади.

● Халқаро журналистлар федерацияси маълумотларига кўра 1997 йилда 47 нафар журналист ўз хизмат вазифасини бажараётганда ҳалок бўлган. Якунланаётган йилда жаҳон мамлакатлари ўртасида Россияда энг кўп — 8 журналист ҳалок бўлган.

● Кеча Покистонда рўй берган темирйўл фалокати оқибатида камида 32 киши ҳалок бўлган, деб ҳисобланмоқда. Бу ерда қалин туман туфайли локомотив бекатда турган йўловчи поездга келиб урилиши натижасида ана шу фалокат рўй берди.

● Сербия Марказий сайлов комиссияси Милан Милтоновични якшанба куни ўтказилган президент сайловларида ғолиб чиққан, деб расмий маълум қилди.

● АҚШда Рождество арафасида бошпанасиз америкаликларга ёрдам тариқасида 865 миллион доллар ажратилди. Бугунги кунда мамлакатда 330 мингга яқин аҳоли расмий равишда уйсиз ҳисобланади.

● Албаниянинг 72 ёшли сўнгги коммунист президенти Рамиз Алия мамлакат суди ундан барча айбловларни олганлиги туфайли чет элларда 9 ой яшириниб юргандан сўнг оиласи билан яна Тиранага қайтиб келди.

● Японияда йўловчи поезд соатига 550 километр тезликда юриб, янги жаҳон рекорди ўрнатди. Бунгача Франция йўловчи поезди соатига 515,3 километр тезликка эришган эди.

● Икки кундан бери Ирландия денгизида ҳалокатга учраган француз балиқ овлаш кемаси қидирилмоқда. Ундаги балиқчилар тақдири ҳали номаълум.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

ХЎЖАЛИК СУДИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

Тошкент шаҳар ҳокимлигида Тошкент шаҳар хўжалик суди қарорлари бажарилишини назорат қилиш бўйича шаҳар мувофиқлаштирувчи кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда туман ҳокимликлари, прокуратура, солиқ идоралари, банк ва молия муассасалари, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик судлари қарорлари бажарилишини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони бажарилишининг бориши тўғрисида Тошкент шаҳар хўжалик судининг раиси Фозилжон Отахонов маъруза қилди.

Маърузачи ва мажлисда сўзга чиққан прокуратура, солиқ идоралари, банк муассасаларининг раҳбарлари корхона ва ташкилотлар томонидан тўлов интизоми бузилиши сабабларини таҳлил қилиб чиқдилар. Бу камчилик ва нуқсонлар бюджетга маблағ тушумлари камайишига олиб келмоқда. Мажлисда хўжалик суди қарорлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун барча чоралар кўрилиши зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Мажлисда Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Атҳамжон Миржалилов сўзга чиқди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТАРАҚҚИЁТИ – ТЎКИН ҲАЁТ МАНБАИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бир сўз билан айтганда, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш бўйича яқин йилларга мўлжалланган аниқ мақсадли дастур қабул қилиш даркор.

Ҳурматли халқ депутатлари!

Иқтисодий тараққиётнинг жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, аграр тармоқнинг жадал ўсиши мамлакатда умумий иқтисодиётнинг ўсиши учун асосий омиллардан бири бўлиб хизмат қилади. Шунинг учун олис истиқболда мамлакатимизнинг бутун иқтисодиёти барқарор ва узлуксиз ривожланиши учун макроиқтисодий кўрсаткичлар мувозанатида қишлоқ хўжалигининг ўрнига алоҳида эътибор беришимиз лозим.

Маълумки, АҚШ, Япония, Франция, Буюк Британия, Жанубий Корея ва бошқа иқтисодий тараққий этган мамлакатларда қишлоқ хўжалигида банд бўлганлар улуши меҳнатга қобилиятли аҳолининг 5-7 фоизидан ортмайди. Бизда бу кўрсаткич 40 фоиздан ортиқдир.

Қишлоқ жойларида истиқомат қилувчилар улуши эса 60 фоизни ташкил этади.

Масаланинг яна бир жиҳати шундаки, уларда қишлоқ хўжалиги мамлакат миллий бойлигини шакллантиришда ва ишлаб чиқариш ҳамда аҳолини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашда асосий ўрин тутибгина қолмай, экспортнинг, айниқса, озиқ-овқат маҳсулотларини экспорт қилишнинг энг муҳим қисми ҳисобланади.

Қуйидаги мисолга эътиборингизни қаратмоқчиман. Голландияда бевосита қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида меҳнатга қобилиятли аҳолининг 4 фоизигина ишлайди. Бу давлатнинг ҳудуди ва аҳолиси Ўзбекистон билан солиштирганда бир неча баробар кам. Табиий шароити эса қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун анчагина ноқулай. Шунга қарамасдан, бу мўъжазгина мамлакат қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экспорт қилиш бўйича дунёда 2-3-ўринларда туради. Экспортнинг йиллик ҳажми тахминан 35 миллиард долларни ташкил этади.

Тўпланган жаҳон тажрибаси ва қишлоқ хўжалигидаги ишлар аҳволини танқидий нуқтаи назардан таҳлил этайлик. Бугунги шароит аҳоли бандлиги, қишлоқдаги ортиқча меҳнат ресурсларини бўшатиш ва уларни иқтисодиётнинг бозор муносабатлари тақозосига кўра ўзгартирилган турлари ва тармоқларига жалб қилиш, улардан самарали фойдаланиш масалаларини қайта кўриб чиқишни талаб этади.

Қишлоқ хўжалигидан бўшатилган ортиқча ишчи кучларини қайси хизмат турларига жалб этиш мумкин ё бизнинг мамлакатимиз шароитида бундай соҳалар жуда кўп. Бу — автомобилсозлик каби индустриянинг янги соҳалари. Бу — машинасозлик, нефть-газ саноати. Бу — халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш тармоқлари. Бу — қишлоқ хўжалик хомашёсини қайта ишлаш билан шуғулланадиган тармоқлардир.

Лекин, энг асосийси — бу хизмат кўрсатиш тармоғидир. Шўро давридаги сунъий схемаларга асосланган, яъни иқтисодиётни моддий ва номоддий ишлаб чиқаришга ажратиш каби эски қолиплардан воз кечиш вақти етди.

У зарар келтирадиган мўрт тузилма бўлиб, унда хизмат кўрсатиш соҳаларига муносиб ўрин ажратилмас эди. Бозор иқтисодиёти ва бозор муносабатлари ҳаётимизга қанчалик кенг ва чуқур кириб борар экан, бу соҳалар шунча кўп ишчи кучи ва мутахассисни талаб этаверади.

Яна иқтисодий ривожланган мамлакатлар тажрибасига мурожаат этишга тўғри келади. Уларда хизмат кўрсатиш соҳаларида ишлаётганлар улуши иқтисодиётда банд аҳолининг 55-70 фоизини ташкил этади. Айни вақтда бизда, ўтмиш сарқитлари сақланиб келаётганлиги сабабли, бу кўрсаткич 10-15 фоизга боради, холос.

Кўпчиликни ташкил этадиган қишлоқ аҳолиси бутун аҳолига таклиф қилинаётган хизматларнинг 20 фоизидангина фойдаланмоқда. Бугунги кунда шаҳарда истиқомат қилувчи одам деҳқонга нисбатан, олти марта кўп хизмат турларидан баҳраманд бўлади. Жорий йилда республикада ҳар бир кишига ўртача 2 минг сўмлик хизмат кўрсатилган. Бу кўрсаткич шаҳарларда 4300 сўмни, қишлоқларда эса борйўғи 700 сўмни ташкил этади.

Шу адолатданми? Бундай ҳол билан муроса қилиб бўладими?

Бугунги кунда қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришда маиший хизмат билан бир қаторда, банк ва суғурта ташкилотлари, харид қиладиган улгуржи савдо бозорлари, фермер ва деҳқон хўжаликларини таъминлайдиган дўкон ва фирмаларнинг ўрни катта бўлиши зарур.

Муҳтарам халқ ноиблари

Келинг, яна бир карра чуқур ўйлаб кўрайлик: қишлоқ хўжалигида мавжуд аҳволни нима ҳисобидан ўзгартириш, уни бозор иқтисодиёти талабларига мос келадиган, замонавий юксак технологияга асосланган ва юқори самарали соҳага айлантиришимиз мумкин.

Ўзбекистонни қишлоқ хўжалиги тараққий топган, лекин табиий шароити тахминан бир хил бўлган бошқа давлатлар билан қиёсласак, шундай қатъий хулосага келиш мумкин: Ўзбекистонда аграр тармоқ ҳосилдорлигини ошириш имкониятлари ниҳоятда каттадир.

Бизда бу борада очиқ кўриниб турган имкониятлар кўп. Улар жаҳонда белгиланган ва кенг қўлланилаётган агротехник меъёрларга, қоидаларга амал қилиш, деҳқончилик маданияти ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини оқилона ташкил этишни талаб этади, холос.

Содда қилиб айтганда, қишлоқ хўжалигида тартиб ўрнатиш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан экинларни парваришлашнинг энг оддий қоида ва технология меъёрларига амал қилиш вақти етди.

Гап нима ҳақда кетмоқда?

Биринчидан, шуни яхши биламизки, тупроқ ҳосилдорлигини сақламасдан, уни оширмасдан, ерга ўз вақтида ишлов бермасдан туриб, ер тирик вужуд сифатида талаб қиладиган барча зарур тадбирларни амалга оширмасдан яхши натижаларга эришиб бўлмайди. Бусиз қишлоқ хўжалиги экинларидан узлуксиз юқори ҳосил олиш мумкин эмас.

Бироқ кейинги 10-15 йил мобайнида ерларнинг ҳосилдорлиги сезиларли даражада пасайиши, унинг чарчаши, мелиоратив ҳолати ёмонлашган ва шўрланган майдонларнинг кўпайиш ҳоллари вужудга келди. Бундай майдонлар суғориладиган ер фондининг ярмидан кўпрогини ташкил этади. Бу йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолдир. Айниқса, ер асосий миллий бойлик бўлган, халқ фаровонлигининг асосий манбаи бўлган Ўзбекистонда бу масала ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади.

Шу билан бирга, ернинг ҳажми чегараланганини, сув етишмаслиги туфайли қишлоқ хўжалик оборотига қўшимча майдонларни қўшиш имкониятини чекланганини ҳам унутмаслигимиз керак.

Суғориш тармоғидан фойдаланиш ва уни бошқариш механизмида ҳам сезиларли ўзгаришлар рўй бергани йўқ. Йиллар давомида коллектор тармоқлари тозаланмайди, катта-катта майдонларда дренажлар ишдан чиққан. Сувга ҳамон эски тизим давридагидек хўжасизларча, боқимандалик муносабатида бўлинмоқда. Шунинг учун сув ресурсларини бошқаришда бозор механизмларини дадиллик билан жорий этиш юзасидан кескин чоралар кўриш лозим. **Биз аста-секин сувдан пул тўлаш орқали фойдаланишга ўтишимиз лозим.** Сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш технологияси — томчилаб суғориш, суғоришнинг ноанъанавий усулларидан фойдаланишни кенг жорий этиш, шунингдек, ўтказилаётган агротехник тадбирларнинг сифатини яхшилашга эришиш лозим.

Тайёрланган ер кодексида барча хўжалик юритувчи субъектларни, биринчи навбатда қишлоқ товар ишлаб чиқарувчиларни тупроқ ҳосилдорлигини ошириш, ер ресурсларидан аниқ мақсадли ва самарали фойдаланиш борасидаги талабларни бажариш масъулиятини қайд этиш зарур. Ердан фойдаланувчилар ва ер эгаларининг ер фондини сақлашдаги масъулияти оширилиши даркор.

Иккинчидан, селекция ишларини ташкил этишни тубдан яхшилаш керак. Яхши уруғ яхши ҳосил бериши ҳаммамизга маълум.

Бироқ, узоқ йиллар мобайнида кўплаб хўжалик, туман ва вилоятларда пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари уруғларини экишда қайта ишланмаган, тайёрланмаган ва ҳосилдорлиги паст уруғ навларидан фойдаланиб келинди.

Натижада пахта ҳосилдорлиги 1991 йил билан таққосланганда 30,7 центнердан 23,8 центнерга тушиб қолди. Ҳосилдорликнинг пасайиши картошкачилик ва сабзавотчиликда ҳам кузатилмоқда. Бунинг асосий сабаби селекция ва уруғчилик муаммоларига бўлган эътиборнинг пасайганлигида деб биламан. Шу масала билан бевосита шуғулланиши лозим бўлган хўжалик ва муассасаларнинг ҳамма бўғинларида ана шу камчиликка йўл қўйилмоқда.

Уруғчилик билан шуғулланувчи хўжаликларнинг фаолияти ҳам сифат жиҳатидан замон талабларига жавоб бермайди. Сотувга таклиф этилаётган уруғ кўпинча навнинг тозалиги ва униб чиқиши жиҳатидан стандарт талабларига мос келмайди. Аралаш навларни, истеъмол учун тайёрланган донни экиш орқали етиштирилган маҳсулотнинг технологик сифати пасайишига, ҳосилдорликнинг паст бўлишига, ишлаб чиқариш харажатларининг ортиб кетишига сабаб бўлган ҳолларни тасдиқловчи кўплаб далиллар мавжуд.

Жуда кўп мисоллар, айниқса Андижон вилоятида ҳаммага маълум ҳақиқатни тасдиқламоқда. Бу шундан иборатки, юқори ҳосил берадиган уруғни тўғри танлаш ҳисобидан, қўшимча харажатларсиз, ҳосилдорликни Ўзбекистон шароитида энг камида 20-40 фоиз ошириш мумкин.

Шу боис бутун селекция ишларини яхшилаш, қишлоқ хўжалиги экинларининг юқори ҳосил берадиган, тезпишар, касалликка чидамли районлашган навларини яратиш ва кенг қўллаш биринчи даражали аҳамиятга молик вазифа қилиб қўйилмоқда. Айниқса, пахта ва ғалла етиштиришда ҳар бир ҳудуднинг тупроқ-иқлим шароитини ҳисобга олиш муҳим вазифадир.

Ривожланган мамлакатлардан ибрат олиб, физиология, генетика, селекция соҳасида фундаментал тадқиқотларни кенгайтириш ва чуқурлаштириш, бу ишга давлат ёрдамини мунтазам йўлга қўйиш, селекция ишининг жаҳон тажрибасидан кенг фойдаланиш лозим.

Учинчидан, ҳар бир экин ўз табиатига мос равишда тегишли агротехнологияга амал қилишни талаб этади. Бу тупроқни вақтида тайёрлашни ҳам ўз ичига олади. Бунга сифатли, тегишли равишда тайёрланган, юқори ҳосил берадиган уруғни белгиланган муддатларда экиш, ерга зарур миқдорда ва мутаносиб равишда минерал моддалар ва ўғитлар солиш, ўз вақтида суғориш ҳам киради. Бунда ўтоқ ва чопиқ қилишни, пахтачиликда эса дефолиацияни ҳам вақтида ўтказишнинг аҳамияти беқиёс катта. Энг муҳими, катта меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда ва нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш ҳам улкан аҳамият касб этади.

Ота-боболаримиздан қолган мақолларни ёддан биламиз, аммо, минг афсуски, уларга ҳаётимизда камдан-кам эътибор берамиз. **«Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда»**, — деган нақлга-ҳикматга нима учун риоя қилмаймиз?

Ахир ер узоқ кечикиш билан, баъзида янги йилнинг январ-март ойларида ҳайдалса, тупроққа етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар солинмаса, юқори ҳосил ҳақида қандай гап бўлиши мумкин? Айниқса, экинларни суғоришни ташкил этишда кўп нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Меҳнатнинг яхши ташкил этилмагани тупроқ ҳосилдор қатламларининг эрозияга учрашига, камёб сувнинг ортиқча сарфланишига сабаб бўлмоқда.

Тўртинчи масала — қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва химиялаш муаммоларидир.

Кейинги йилларда пахтани машина ёрдамида териш ҳажми кескин пасайиб кетгани ҳам кишини ташвишлантиради. Агар 1992—93 йилларда машиналар билан ҳосилнинг 40 фоизга яқини териб олинган бўлса, бу кўрсаткич 1996 йилда 6, бу йил эса 4 фоизга тушиб қолди. Республика бўйича 75 туман хўжаликларида, Бухоро, Фарғона вилоятларида эса амалда ялпи пахта ҳосили қўл кучи билан терилди.

Кўплаб хўжалик, туман ва вилоят раҳбарлари бу аҳволни қишлоқ хўжалик техникаси етишмаслиги, уларнинг ҳаддан ташқари ишдан чиққани билан изоҳлашга уринмоқдалар. Лекин Жиззах вилоятида мавсумга тайёрланган ва янги олинган 1480 та машинадан атиги 542 таси, Сирдарё вилоятида эса 1453 агрегатдан 867 таси теримга жалб этилганини қандай изоҳлаш мумкин?

Кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнларни, айниқса пахта теришни механизациялаштирмай туриб йиғим-терим мавсумини қисқа муддатларда ўтказиш, уни октябрь ойида тугаллаш мумкинми? Ҳолбуки, бу бизга ерни янги мавсумга, янги ҳосилга тайёрлаб қўйиш учун имкон беради.

Республикамиз қишлоқ хўжалигини замонавий, юқори самарали қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминлаш мақсадида 1998—2000 йилларда бу соҳанинг моддий-техника базасини янада тўлдириш ва янгилаш бўйича аниқ дастур ишлаб чиқилди ва тадсиқланди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 633 та «Кейс» ғалла ўриш комбайни, 544 та «Магнум» ҳайдов трактори сотиб олинди. Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари негизида «Каминс» фирмаси двигателлари билан ишлайдиган тракторлар, «Кейс» фирмасининг ҳайдов ва пахта териш машиналарини, «Марал» озуқа йиғиш комбайнларини, шунингдек, плуглар, ғалла экадиган сеялкалар ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасини биргаликда ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Дастурда кўрсатилган тадбирларни белгиланган муддатларда сўзсиз бажариш лозим. Қишлоққа зарур техника воситаларини етказиб бериш, уларга эҳтиёткорона ва тежамкорлик билан муносабатда бўлишни ташкил этиш энг муҳим вазифалардан биридир.

Маълумки, қишлоқ хўжалик корхоналарига агротехник хизмат кўрсатишни яхшилаш, қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш самарасини ошириш мақсадида, республикада машина-трактор парклари тузилди. Бугунги кунда бу паркларда барча ҳайдов тракторларининг 43 фоизи, дон ва шоли ўриш комбайнларининг 48 фоизи, шунингдек, 122 мингдан ортиқ турли техника воситалари жамланган. Улар бугунги кунда ер ҳайдаш бўйича 60 фоиз, ғалла йиғиб олиш бўйича 55 фоиз ишларни бажармоқда. Лекин ҳозирча бу парклар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида самарадорликни оширишга сезиларли таъсир кўрсатадиган қудратли кучга айланганича йўқ.

Шунинг учун ҳам машина-трактор парклари тизимининг фаолиятини янада такомиллаштириш талаб этилади. Рақобат муҳитини вужудга келтириш учун ҳар бир туманда бир неча хўжаликка хизмат кўрсатадиган парклар тузиш мақсадга мувофиқдир. Жумладан, давлатга қарашли бўлмаган мулк шакли асосида ҳам шундай парклар тузиш керак. Жаҳоннинг кўплаб мамлакатларида амал қилинаётган лизинг бўйича қишлоққа техника келтириш тизими ҳам ҳали етарли даражада ривож топмаяпти.

Яна бир муҳим муаммо. Ўсимликларни кимёвий ҳимоя қилиш воситалари ва минерал ўғитлардан кўр-кўрона фойдаланиш, уларни бевақт ва нотўғри ишлатиш, ортиқча сарфлаш нафақат кутилган самарани бермаяпти, аксинча, тупроқ ҳолатининг ёмонлашувига, атроф муҳитнинг ифлосланишига сабаб бўлмоқда. Одамлар соғлиғига катта зарар етказмоқда. Бундай ҳолларнинг олдини олиш учун қишлоқ хўжалигини зарур минерал ўғитлар, ўсимликларни кимёвий ҳимоя қилиш воситалари билан таъминланишни нафақат тубдан ўзгартиш, балки агрохимик қоидаларга қатъий амал қилишда талабчанликни ошириш, уларни қўллаш маданиятини юксалтириш лозим.

Бешинчи муҳим масала, бу — деҳқон меҳнатини ташкил этишни такомиллаштириш, меҳнатининг пировард натижалари билан боғлиқ ҳолда унинг иқтисодий рағбатлантириш омилларини кучайтиришдир.

Шуни тан олишимиз кераккки, қишлоқ хўжалигида меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг кучли рағбатлантирувчи ва қизиқтирувчи механизмлари ва самарали тизимини ҳали вужудга келтирганимиз йўқ. Деҳқон етиштирган маҳсулотга ўз вақтида ҳақ тўлаш, ҳисоб-китоб ишларида ҳам қатор камчиликлар мавжуд. Бир сўз билан айтганда, қишлоқ хўжалигида меҳнатни ташкил қилиш тизимини тубдан ўзгартириш талаб этилади.

Азиз дўстлар!

Деҳқончилик маданиятининг замонавий тизими тақозо этадиган бундай талаблар рўйхатини анча давом эттириш мумкин.

Ана шу барча қоида ва талабларга ҳар қандай маърифий жамиятда, ҳар қандай давлатда, ҳар қандай ижтимоий тузумда риоя қилиниши шарт. **Ҳамма гап бунинг учун қишлоқ хўжалиги билан масъулиятли одамлар, юқори малакали раҳбар ва мутахассислар, ўз мамлакатининг фаровонлиги учун қайғурадиган фидойи кишилар шуғулланиши керак.**

Бу қоидаларни бажариш учун қўшимча катта сарф-харажат талаб қилинмайди. Лекин уларга амал қилмасдан яхши ҳосил олиш ҳақида ҳам умид қилиб бўлмайди. Ҳамиша, ҳамма замонларда ҳам шундай бўлиб келган. Бироқ, минг таассуфлар бўлсинки, яққол кўриниб турган, лекин амал қилинмаётган қоидалар ҳақида қайта-қайта гапиришга тўғри келмоқда.

Ҳурматли депутатлар

Бугун яна шундай масалалар ҳам борки, улар ҳақида куйинмасдан гапириб бўлмайди.

Келинг, вазиятга очиқ кўз билан қарайлик. Мисол учун ўз томорқасида ҳосил етиштирган деҳқон бозор, унинг қаттиқ талаблари билан юзма-юз бўлади. У бозорда қандай маҳсулотга эҳтиёж кўплигини, нимани сотса сарфланган харажатлари қопланиб даромад келишини, ўзининг ва оиласининг эҳтиёжлари таъминланишини олдиндан билади.

Нега энди мана шу оддий механизм хўжаликлар миқёсида ишламаяпти?

Бунинг сабаби шундаки, хўжаликлар бозор муносабатлари тизимида деярли ишламаяпти. Қандайдир ярим, аниқроғи — чала бозор муносабатлари вужудга келиб қолган. Уларни эски бошқарувнинг маъмурий-буйруқбозлик усуллари ва сарқитлари тўрига ўраб ташламоқда.

Давлат, хўжалик, тайёрлов, қишлоқ хўжалигининг молиявий ва таъминот ишлари билан шуғулланадиган ташкилотлар ўртасида ҳам, бевосита хўжаликлар ўртасида ҳам вужудга келаётган муносабатларнинг бутун тизимини тубдан қайта кўриб чиқиш зарур.

Кўпгина раҳбарлар онгида режали иқтисодиёт йилларида шаклланган эски ақидалар ҳамон яшаб келмоқда. У пайтда раҳбарлардан ҳосилни йиғиб олиш бўйича белгиланган план топшириқларини ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам бажариш талаб қилинарди. Давлат қарзлар ва барча харажатлардан воз кечиб кетишини олдиндан ҳамма биларди. Муҳими, маҳсулот миқдори ва ҳажми эди, бу миқдор ниманинг эвазига келгани ҳеч кимни ташвишга солмас эди. Бу қоидани яхшилаб ўзлаштириб олган раҳбарлар қаҳрамон бўлиб гердайиб юрарди. Ҳар қандай йўл билан режани бажариш раҳбарларнинг ташкилотчилик қобилияти, уларнинг сиёсий етуклигининг асосий мезони эди.

Афсуски, бугун ҳам раҳбарлар фаолиятига ўтмишнинг ана шундай номақбул ўлчови билан ёндошмоқдамиз. Шунинг учун ҳам эски психология, баҳолашнинг эски мезонлари асосига қурилган ортиқча сарф-харажат механизми бугун ҳам ишлаб турибди. Кейинги йилларда паст рентабелли ва зарар кўраётган қишлоқ хўжалик корхоналари сони қисқариш ўрнига тобора ошиб бораётганини бошқача изоҳлаш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам биз бугун сессияда **қишлоқ хўжалик корхоналарини санация қилиш ҳақидаги қонун лойиҳасини** кўриб чиқишга мажбур бўлмоқдамиз. Бозор муносабатлари ҳар қандай фаолият асосида энг аввало иқтисодий фойда ётишини, ишлаб чиқариш сўзсиз равишда рентабелли бўлишини тақозо қилади.

Биз доимий равишда бу санъатни ўрганишимиз зарур. Айнан молиявий натижаларгина раҳбарнинг қобилиятини белгилайдиган мезон бўлиши керак.

Азиз ҳамюртлар!

Юқорида тилга олинган, хўжалик юритишнинг оддий бўлиб кўринган бу тамойилларини энг аввало нима(нинг) ҳисобидан амалга ошириш мумкин, деган савол туғилади.

Биринчи ва асосийси — мулкка муносабатни тубдан ўзгартириш ҳисобига йўлга қўйилиши лозим.

Бу ўринда ерга эгалик масаласи энг муҳим масала бўлиб қолади.

Ерга эгалик қилиш масаласида, шу жумладан, ерни хусусий мулк қилиб беришда жаҳон тажрибасидан ўрганишимиз ўринлидир. Ривожланган мамлакатлар қишлоқ хўжалигида эришилган барча муваффақиятларни аввалambor ерни асраб-авайлаш, ерга эгалик муносабатини тиклаш ҳисобидан изоҳлаш мумкин. Ҳақиқатдан ҳам, хусусий мулкчиликдан афзалроқ ва самаралироқ шаклни ҳали ҳеч ким ўйлаб топгани йўқ.

Жаҳон тажрибасини таҳлил қилар эканмиз, бутун дунёда бўлганидек, аввало бу ўринда гап қандай ер ҳақида ва ерга эгалик муносабатининг шакли тўғрисида кетаётганини тушуниб олишимиз керак.

Ерга эгалик тушунчасининг ўзи анча кенг бўлиб, у ердан қандай мақсадда фойдаланишга қараб ўзгариб туради. Алоҳида ер участкалари — шаҳарлардаги ер, коммуникациялар ўтган ер, корхоналар жойлашган ер, томорқа ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириладиган ер тушунчаларини аниқ ажратиб олиш зарур.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида фойдаланилмайдиган ерларга келсак, бизда аллақачондан бери уларга эгалик қилиш ва фойдаланиш ҳуқуқи мавжуд. Ерларни қурилишлари билан сотиш, ерни шахсий қурилиш учун кимошди савдосида сотиш, ерга эгалик ҳуқуқини сотиш ва бошқа ишлар қонунчилик асосида йўлга қўйилган ҳамда кенг амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, давлатимизнинг умумий ҳайдаладиган сувли ер майдони 4 миллион 300 минг гектарни ташкил қиладиган бўлса, бугун унинг тахминан 650 минг гектари, яъни 15 фоизи аҳолига хусусий томорқа сифатида берилган. Агарки фермер ва деҳқон хўжаликларига ажратилган ер майдонини ҳам ҳисобга олганда, бу рақам бугунги кунда 1 миллион гектардан ошади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши учун мўлжалланган ер ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш зарур. Бу борада турли мамлакатлар ўртасида жиддий тафовутлар мавжудлигини кўрамиз. Бу тафовутлар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириладиган ерларни сотиш ва сотиб олишга тўла ҳуқуқ берилишидан тортиб, ернинг бутунлай давлат ихтиёрида бўлишини ўз ичига олади. Буни Исроил ва Янги Зеландия мисолида яққол кўриш мумкин.

Давлатнинг ерга эгалиги анча юқори ўрин тутадиган мамлакатлар бор. Голландия, Бельгия, Дания, Австралия сингари мамлакатлар шулар жумласига киради. Бу мамлакатларда қишлоқ хўжалиги жуда юксак даражада ривожланган бўлиб, улкан экспорт салоҳиятига ҳам эга.

Иқтисодий тараққий этган кўпгина мамлакатларда ерга эгалик қонунчилик томонидан қаттиқ чеклаб қўйилган ҳамда давлат томонидан бошқарилади. Бу мамлакатларда тегишли давлат органларининг махсус рухсатисиз ерни сотиш, сотиб олиш, ҳадя қилиш, алмашиш, ижарага бериш мумкин эмас. Ер участкасининг номақбул тарзда бўлиниб кетиши оқибатида қишлоқ хўжалик корхонасининг касодга учраш хавфи туғилса, ундай ҳолларда ер билан боғлиқ барча битимлар тақиқланади.

Қишлоқ хўжалигига оид махсус билимга, маълум иш тажрибасига эга бўлмаган ва бошқа тегишли талабларга жавоб беролмайдиган кишиларнинг ер сотиб олиши тақиқлаб қўйилган. Давлат ерга қўйилган нарх устидан назорат қилиб туради. Бошқа сўз билан айтганда, **ривожланган мамлакатларда ерга эгалик бошқа ҳар қандай мулк эгалигидан кескин фарқ қилади ҳамда турли шарт ва омиллар билан чегаралаб қўйилган.**

Мамлакатимиз шароитида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини амалга оширишнинг ўзига хос хусусияти ерга эгалик қилиш, қишлоқ хўжалиги ерларининг эркин савдоси борасида янада қаттиқроқ талаб ва чекланишларни тақозо этади. Буни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш шарт-шароитлари бир хил бўлган мамлакатлар тажрибаси тасдиқлабгина қолмай, ўз тарихимиз ҳам шундай қилишга ўргатади.

Бу ўринда қандай омиллар ҳал қилувчи ўрин тутади?

Энг аввало, деҳқончиликнинг суғориш, сувдан фойдаланиш иши билан мустаҳкам алоқасини айтиб ўтиш лозим. Суғориладиган ерларда ердан шахсий фойдаланишни жорий этиш хўжаликлараро ягона ирригация тизими билан зиддиятга олиб келади. Шунинг учун қадимда ҳам ҳосилдор ерлар ва суғориш тармоқлари тўла равишда мулк қилиб бериб қўйилмаган, давлатга тобе бўлган. Бу мусулмончилик урф-одатларига мос келган. Бу одат бўйича ерга эгалик қилиш ва ундан фойдаланиш ҳуқуқи маълум шартлар билан чегаралаб қўйилган ҳамда ерга ишлов бериш ва ирригация тармоқларини яхши ҳолатда сақлаш мажбурий бўлган.

Ер хусусий шахсларга «Мамлакат ери» деб аталган тартиб асосида ижарага берилган. Бунинг учун хазинага ҳосилнинг бешдан бир қисмидан тортиб ярмигача бўлган миқдорда маълум ижара ҳақи тўланган. Бу ерни бўлиш ҳам, ҳадя қилиш ҳам, васият қилиб қолдириш ҳам мумкин бўлмаган. Фақат ўғил отаси фойдаланган ердан шартли равишда фойдалана олган. Буларнинг барчаси яқин ўтмишда Ўрта Осиёда ҳам ерга тўла эгалик қилиш ҳуқуқи мавжуд бўлмаганидан далолат беради. Лекин у Европа ва Америкадаги ерга эгалик қилиш тушунчасидан фарқ қилади.

Иккинчи муҳим омил — бу қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва ихтисослаштириш билан боғлиқ жиҳатдир. Пахта ва ғалла сингари ғоят муҳим товар маҳсулотларни айрим кишиларга мансуб кичкина майдонларда, алоҳида кишилар меҳнати билан, ҳатто юксак механизацияни ишлатиб ҳам етиштириб бўлмайди. Бу ҳам ерни хусусийлаштиришни жорий этиш имкониятини сезиларли даражада чеклайди.

Сабзавот ва полиз экинлари, чорвачилик, боғдорчилик маҳсулотларини етиштиришда эса вазият ўзгача. Бундай маҳсулотларни етиштиришни хусусий шахслар ихтиёрига бериш мумкин.

Хулоса шуки, бизнинг деҳқончилигимиз асосан пахта ва ғалла етиштиришга ихтисослашмоқда. Бу иш аксарият суғориладиган ерларда амалга оширилади. Бу жараён хўжаликлараро суғориш тармоқлари орқали сув билан таъминланади. Шунинг ўзи ҳам бизнинг шароитимизда бундай ерлар сотиш ва сотиб олиш объекти бўлиши мумкин эмаслигини тасдиқлайди.

Акс ҳолда бу кескин ижтимоий ва иқтисодий муаммоларни туғдириши мумкин. Яъни жамиятнинг кескин равишда қутбларга бўлиниб кетиши, ер ҳамда сувдан фойдаланиш заминида кескин ижтимоий зиддиятлар рўй бериши, ирригация тармоқлари ҳолатининг ёмонлашуви ва бошқа салбий ҳолатларни келтириб чиқариши мумкин.

Лекин шу билан бирга, ердан фойдаланишнинг бугунги мавжуд механизми ҳам талабга мутлақо жавоб бермайди. Чунки бунда инсон мулк объекти — ердан амалда ажратиб қўйилган. Чунки деҳқон бу ердаги ўз оғир меҳнати маҳсулининг ўз мулки эканини ҳис этмайди. У қилган меҳнати билан олган даромади ўртасида бевосита алоқа кўрмайди. Совет тузумидан қолган, ҳар бир киши умумхалқ мулкининг эгасидир, деган сохта гаплар аслида пуч шиордангина иборат эди. Буларнинг барчаси қишлоқ хўжалигида мулк муносабатларини ҳамда шу асосда меҳнатни ташкил этишни тубдан кўриб чиқишни тақозо қилади.

Энг муҳим масала — мулк масаласи ҳал қилинмасдан туриб меҳнатни ташкил этишнинг ҳар қандай мукаммал тизими ҳам самара бермайди, муваффақият қозонмайди. Буни барчамиз яхши англаб олишимиз даркор.

Биз бундай зиддиятли ҳолатдан чиқишнинг қандай йўлларини кўрмоқдамиз? **Бу — қишлоқда пайчилик муносабатларини ривожлантиришдир.** Жаҳондаги кўпгина давлатларда, шунингдек, мамлакатимизда амалга оширилаётган аграр ислоҳотлар тажрибаси ана шу хулосани тасдиқлайди.

Қишлоқ хўжалик корхоналарини мулк пайчилиги асосида қайта ташкил этиш қандайдир мавҳум назарий кўриниш эмас. Ишнинг бу шакли 26 та хўжаликда синовдан ўтказилди ҳамда ўзининг афзаллигини намоён қилди. Мисол учун, Қашқадарё вилоятининг Ш. Рашидов номидаги, Сурхондарё вилоятининг Н. Муродов номидаги ёпиқ турдаги акциядорлик жамиятлари, Қорақалпоғистон Республикасидаги «Кўкдарё» жамияти 1996 йилни 22 миллиондан 33 миллион сўмгача фойда билан якунлади. Йил якунларига кўра пай эгалари ўзларига тегишли пай учун муайян миқдорда дивиденд олди.

Қашқадарё вилоятининг кўпгина хўжаликлари бу мулкчилик шаклининг устунлигини кўриб, пайчилик муносабатларига ўтиш истагини билдирдилар. Бундай хўжаликлар сони бу йил 2 тадан 17 тага етди. Яна 27 та хўжалик 1998 йилда шу йўлдан бориш ниятида.

Мулк муносабатларини вужудга келтириш бундай шаклининг моҳияти ва афзаллиги нимада? **Ер хўжалик аъзолари ўртасида тақсимланади, аммо ҳеч кимга уни сотиш-сотиб олиш ҳуқуқи берилмайди. Ер ва хўжаликнинг бошқа мулки натурал ҳолатда эмас, қиймат шаклида, яъни хўжалик активи ҳисобга олинган ҳолда тақсимланади.** Ерни мулкдорлар, хўжалик аъзолари ўртасида тақсимлаш хўжаликнинг бутун жамоаси қабул қилган қарор асосида амалга оширилади. Бунда мулкни бўлиб бериш турли минтақаларда маҳаллий шароитдан келиб чиққан ҳолда турлича амалга оширилиши мумкин. Муҳими, ўзбошимчалик, қариндош-уруғчилик иллатларига йўл қўймасликдир.

Бу борадаги барча тадбирлар қонун ва белгиланган меъёрлар асосида амалга оширилиши керак.

Хўжаликнинг ҳар бир аъзосига сертификат, яъни унга мулкнинг маълум қисмига ҳамда хўжалик оладиган умумий даромаднинг ўзига тегишли қисмига эгалик ҳуқуқини берадиган юридик ҳужжат берилиши шарт.

Бу ўринда хўжаликнинг энг аввало ижтимоий ва умумхўжалик муаммоларини ҳал этиш манбаи бўлган умумий бўлинмас жамғармасини ҳам эсдан чиқармаслик муҳим.

Мулк муносабатларини амалга ошириш бутун жамоа меҳнатининг пировард якунларини пайчилар ўртасида дивиденд тарзида, жамоада тасдиқланган меъёрлар асосида тақсимлаш жараёнида юз беради.

Мулкчиликнинг бу шаклида хўжаликлар ирригация-мелиоратив тармоқларининг бутунлиги сақланиб қолади. Хўжаликларнинг мавжуд ер ва ресурс салоҳиятидан оқилона фойдаланилади. Ишлаб чиқаришни кўпайтириш, зарар ва харажатларни камайтириш ҳамда хўжаликнинг охирги даромадини ўстиришдан манфаатдорлик ортади. Пай эгаси бўлган ходимларда хўжаликнинг соф даромадидан ажратилган дивиденд шаклида қўшимча рағбат ва даромад манбаи пайдо бўлади. Оқир-оқибатда кишиларнинг ерга, мулкка ва ўз меҳнати натижасига муносабати ўзгаради.

Меҳнатни ташкил этиш эса бир неча йил мобайнида ўзини оқлаган оилавий пудрат шаклида амалга оширилиши лозим.

Нега айнан оилавий пудрат деяпмиз?

Катта-катта майдонларда пахта ва ғалла етиштириладиган бизнинг шароитимизда меҳнатни оилавий пудрат асосида ташкил этиш қишлоқ аҳолининг шаклланган анъаналарига, қишлоқда истиқомат қилувчиларнинг воҳа кўринишидаги жойлашувига мос келади. Бу усул аҳолининг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши жараёнида иштирок этишининг энг самарали шакли бўлиб, у шахсий манфаатни умумоила манфаати билан уйғунлаштириш имконини яратади.

Ҳозирги пайтда хўжакўрсинга эмас, ҳақиқатан ҳам оилавий пудрат муносабатлари жорий этилган кўпгина хўжаликларда меҳнатни ташкил этишнинг бу шакли қўшимча харажатларсиз меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқаришга кетган харажатнинг пасайиши, даромаднинг ошишини таъминламоқда.

Пудрат бошқа шакллардан шуниси билан фарқ қиладики, ижарачилар ернинг вақтинча эгаси бўлган ҳолда етиштирган маҳсулоти ва ўз меҳнати натижасининг тўлақонли эгаси бўлади. Пудрат муносабатларининг иқтисодий механизми унча мураккаб эмас. Унинг кучи ва оддий меҳнаткашлар учун жозибаси ҳам мана шунда.

Оилавий пудрат муносабатлари жамоа хўжалиги бошқаруви билан ҳар бир алоҳида оила бошлиғи ўртасида тузилган шартнома асосида юритилиши керак. Бу ҳужжат икки ҳуқуқий субъект сифатида томонлар — хўжалик бошқаруви ва оила бошлиғининг орасида барча ҳуқуқий муносабатларни акс эттириши лозим.

Шу жумладан, **шартномада кўрсатилган маҳсулотни ишлаб чиқариш, унинг сифати, нархи ва олинадиган даромад мужассам бўлиши шарт.**

Демак, оилавий пудратнинг моҳияти деҳқонларнинг маҳсулот ишлаб чиқаришни, ҳосилдорликни кўпайтириш, маҳсулотнинг харидоргир бўлиши, харажатларни камайтиришдан манфаатдорлигини оширадиган кучли рағбатдан иборат. Шундагина сунъий тенглаштиришга барҳам бериш имконияти пайдо бўлади. Шунингдек, ҳар бир хўжаликнинг ўзига топширилган ишга нисбатан масъулияти ошади. Бир сўз билан айтганда, оилавий ҳаётни ташкил этиш билан ишлаб чиқаришни ташкил этишни бирлаштириш фақатгина ижобий натижа бериб, кўп ҳолларда ижтимоий муаммоларни ҳал этади.

(Давоми 3-бетда).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТАРАҚҚИЁТИ – ТЎКИН ҲАЁТ МАНБАИ

(Давоми.Боши 2-бетда).

Буларнинг барчасини умумлаштирадиган бўлсак, айнан **пай ва пайчилик муносабатларининг оила пудратига асосланган меҳнатни ташкил этиш билан уйғунлашуви қишлоқда мулк муаммоларини ҳал қилишнинг энг мақбул йўлидир.**

Азиз дўстлар!

Ерга пайчилик асосида жамоа бўлиб эгалик қилиш билан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини пудрат шаклида ташкил этишни уйғунлаштириш хўжалик корхоналарини тузиш шакли ва мақоми, тамойиллари ва механизмини бутунлай қайтадан кўриб чиқишни талаб этади. Бу қишлоқда ҳақиқий ширкатчиликни қайта барпо этишни, жамоа хўжаликларини ташкил этишда йўл қўйилаётган оғишлар ва бузилишларга барҳам беришни талаб қилади.

Бугунги жамоа хўжаликлари, афсуски, кўп ҳолларда илгариги давлат қишлоқ хўжалиги корхоналари — совхозлар тажрибаси ва мафкурасини сақлаб қолган. Шу туфайли ҳам улар ўз моҳият-эътиборига кўра жамоа хўжалиги тамойилларига кўп жиҳатдан мос эмас.

Кўпгина хўжаликларда ҳисоб-китоб ишлари бузилган ва чалкаштириб юборилган. Ҳисоб-китобда тартиб ўрнатмасдан туриб бутун қишлоқ хўжалигида ҳам тартиб ўрнатиб бўлмайди.

Бу — маълум ҳақиқат.

Бироқ, энг салбий оқибат кўпгина хўжалик раҳбарлари онгида мустаҳкам ўрнашиб олган боқимандалик кайфияти — эски колхозлар ва совхозлар замонидан қолган сарқитдир. Бунинг натижаси ўлароқ, аксарият қишлоқ хўжалиги ходимлари ўз меҳнати натижасига бефарқ қарайдиган бўлиб қолган.

Энди бир зум «колхоз», «совхоз» деган сўзларнинг, атамаларнинг маъно-мазмунини чақиб кўрайлик. Халқимиз шунчалик соддаки, моҳиятан шарқ табиатига мутлақо тўғри келмайдиган бегона сўзларга ҳам ўрганиб қолган.

Ёдингизда бўлса, ҳар бир вилоятда камида йигирмата Ленин номли колхоз, камида ўттизта Ленин номли совхоз бўларди. Бирор ўнта Карл Маркс ва Фридрих Энгельс колхозлари ва совхозлари... Крупская, Куйбишев, Калинин, Ворошилов ва бошқа большавойларнинг номлари ҳам қишлоқларимизда жуда кенг расм эди.

Ҳар кечқурун райкомнинг секретари раислар ва директорларни кабинетига тўплаб, бир кунлик «сводка»нинг сўроғини бошларди: «ҳов, сен, Ленин, тур ўрнингдан, бугун нега икки фоиз кам пахта тердинг?» «Крупская, нега бугун сутинг кам?»,«Маркс билан Энгельсни бугуноқ ишдан олиб ташлаш керак», «анави Ворошилов чучварани хом санаб юрибди» ва ҳоказо ва ҳоказолар.

Бугунги ёшлар ишонмаслиги мумкин, лекин биз шундай воқеаларни кўрганмиз ва эшитганмиз.

Ўзи аслида «колхоз» — «коллективное хозяйство» дегани, «совхоз» — «советское хозяйство» дегани. Иккиси ҳам — советлар замонидан қолган сарқит тушунчалар. Бундай тушунчалар бизнинг бугунги ҳаётимизга, миллий ғururимизга тўғри келмайди.

Бугунги кунда хўжаликни маърифий дунёда қабул қилинган бутунлай янги асосларда ташкил этиш зарур. Назаримда, пайчилик асосида қайта ташкил этилган корхоналарга уларнинг мазмун — моҳиятига мос янги — **қишлоқ хўжалик ширкати** деган ном бериш маъқул бўларди. Чунки, у ширкат аъзоларини кўнгиллилик ва муайян шартлар асосида бирлаштиради.

Шу тариқа биз қишлоқ хўжалигини қайта ислоҳ қилишнинг уч шаклига эга бўламиз:

Биринчиси — пай шакли бўлиб, деҳқоннинг ерга, мулкка, бутун жамоа олган даромаднинг бир қисмига эгалик ҳуқуқини мустаҳкамлайди.

Иккинчиси — оилавий пудрат бўлиб, у ҳар бир ходим меҳнат харажатини унинг даромади билан, бинобарин, оиланинг моддий фаровонлиги билан боғлашга имкон беради, хўжалик ичида меҳнатни ташкил этишнинг асоси бўлиб хизмат қилади.

Учинчиси — қишлоқ хўжалиги ширкати бўлиб, у қишлоқ хўжалик корхонаси барпо этишнинг ҳар бир деҳқон, ҳар бир ходим манфаатининг бутун жамоа манфаати билан уйғунлигини таъминлайдиган энг самарали ташкилий ҳуқуқий шакли ҳисобланади.

Ширкатнинг ҳар бир аъзоси унинг мустаҳкамланишидан, жамғармалар барпо этилишидан бир хил манфаатдор бўлиши лозим.

Шу жамғармалар ҳисобидан қишлоқ ижтимоий инфратузилмаси шаклланади, тупроқнинг ҳосилдорлиги таъминланади, мелиоратив ишлар амалга оширилади.

Ҳурматли халқ депутатлари!

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар орасида **деҳқон (фермер) ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни янада ривожлантириш масаласи** алоҳида эътиборга лойиқдир. Тажриба уларнинг қишлоқда ҳақиқий мулкдорлар синфини барпо этишдаги энг самарали шакллардан бири эканини кўрсатмоқда.

Бироқ хўжалик ичидаги ўзаро муносабатларнинг номукаммаллиги, маҳаллий раҳбарларнинг деҳқон хўжалиги муаммоларига бефарқлиги ишга халақит бермоқда. Янги ташкил этилган кўпгина фермер хўжаликлари бозор шароитида ишлаш тажрибаси йўқлиги туфайли ўзлари дуч келган муаммоларни мустақил равишда ҳал этолмай фаолиятини тўхтатишга мажбур бўлмоқда.

Албатта, буни бозор дейдилар. Бозор шароитида кучлироқ, тажрибалироқ шахслар ютади. Бу — муаммонинг бир томони.

Бироқ, иккинчи томонда, фермер ва шахсий ёрдамчи хўжаликлар фаолиятининг ҳуқуқий ва меъёрий асосини мукаммаллаштиришни талаб қиладиган бошқа муаммо ҳам бор. «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонуннинг қоидаларини чуқур ва танқидий баҳолаб, унга фермерларни мансабдорлар зўравонлигидан ҳимоя қиладиган, ерни 50 йил муддат билан ижрага олиш, хўжаликни узоқ давр мобайнида ривожлантиришнинг бизнес режаларини тузиш кафолатини берадиган ўзгартишлар киритиш лозим.

Мен деҳқон хўжаликлари эгалари ерни асраб-авайлаб, унга ўз вақтида ва сифатли ишлов бериб, барча агротехник талабларга риоя қилишига аминман. Чунки, бу ер уларнинг фаровонлиги ва тўкин ҳаётининг манбаидир.

Хўжалик ичидаги ўзаро муносабатлар ва деҳқон хўжаликларининг қишлоқ хўжалиги корхоналари билан ҳисоб-китоблари, тайёрловчилар, қайта ишловчилар ва сотувчи ташкилотлар билан шартнома муносабатлари тизими ҳам тубдан такомиллаштиришга муҳтож.

Фермерлар ва ердан хусусий фойдаланувчилар манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни амалий қўллаб-қувватлаш мақсадида ташкил этилган шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликлари уюшмасининг ўрни ҳам кўзга ташланмаяпти. Уларнинг фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш тизимини ҳам жиддий қайта кўриб чиқиш лозим.

Яна бир муҳим муаммо.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш кейинчалик қишлоқ хўжалик маҳсулотини қайта ишлаш қувватларини янада ўстириш билан мустаҳкам тарзда боғлиқдир.

Ички эҳтиёж жуда катта, маҳсулотни қайта ишлаш, қуритиш ва сақлашда ўз анъаналарига эга бўлган республикамизда меванинг атиги 18 фоизи, сабзавотнинг 35 фоизи, узумнинг 67 фоизигина қайта ишланаётгани бизни қониқтирмайди.

Айни пайтда консерва корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватидан атиги 40 фоиз, қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш қувватидан 26 фоиз, сут саноати қувватидан 35 фоиз, гўшт саноати қувватидан эса 25 фоизгина фойдаланилмоқда. Ишлаб чиқарилаётган кўпгина озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва тури рақобат шартларига ҳамда харидорлар талабига жавоб бера олмайди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сақлаш технологияси жуда орқада қолгани туфайли ҳар йили картошка, томат, карам, лавлаги, сабзи ҳамда бошқа сабзавот ва меваларнинг 20-40 фоизи исроф бўлмоқда.

Биз **«ишлаб чиқариш — қайта ишлаш — сотиш»** деган ягона занжирда ишлаб, бу занжирда банд бўлганларнинг манфаатини ҳисобга олишни ўрганишимиз зарур.

Жаҳон бозорини ўзлаштириш кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг кўриниши билан боғлиқ. Бунда маҳсулотни навларга ажратиш, ўраш, қадоқлаш ва унинг айниқса тез бузиладиган турларини истеъмолчига ўз вақтида етказиб бериш назарда тутилмоқда.

Озиқ-овқат маҳсулотини қайта ишлашга хорижий сармояларни кенг жалб этиш, қўшма корхоналар ташкил қилиш, улар орқали жаҳон бозорига чиқиш зарур.

Қишлоқ хўжалиги хомашёсини қайта ишлаш ва тайёр озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича ихчам технология билан жиҳозланган кичик ва ўрта корхоналарни барпо этишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Азиз дўстлар!

Биз ҳаммамиз риоя қилишимиз лозим бўлган оддий бир ҳақиқат бор. Қишлоқда **ривожланган инфратузилмани** барпо этсаккина, қишлоқ хўжалигида кескин ўзгаришлар юз бериши мумкин.

Қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик сув ва газ билан таъминлаш дастури изчил амалга оширилаётгани туфайли кейинги йилларда аҳолини марказлашган ҳолда ичимлик суви билан таъминлаш 55 фоиздан 64 фоизга кўпайди. Республика бўйича аҳолини газ билан таъминлаш 44,6 фоиздан 67,1 фоизга, шу жумладан, қишлоқда 19,3 фоиздан 53,6 фоизга ошди.

Бу муҳим муаммо доимо диққат марказимизда туриши шарт.

Бу ерда аҳолини газ ва ичимлик сув билан таъминлашда яхши натижаларга эришаётган туманларнинг раҳбарларига, шу ишга бош-қош бўлган мутасаддиларга миннатдорлик билдириш, мақтов сўзларини айтиш жоиздир. Масалан, аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш даражаси Қоровулбозор туманида 100 фоизни, Ангор, Зарбдор, Нишон, Мингбулоқ, Тойлоқ, Боёвут, Қўнғирот, Қибрай, Олтиариқ туманларида эса 85-95 фоизни ташкил этади. Бу, мазкур туманларда одамларнинг оғирини енгил қилиш, муносиб турмуш шароити яратиб бериш борасида қилинаётган саъй-ҳаракатлар натижасидир. Табиий газ билан таъминлаш кўрсаткичларини олсак, бу иш Қоровулбозор туманида 100 фоиз, Қўнғиротда 99,4, Пахтачида 98, Сирдарё туманида 95,2, Пахтакор туманида 89,8, Ангорда 86, Навоий туманида 84,9, Бўз туманида эса 81,5 фоиз қилиб адо этилган.

Шу билан бир қаторда айрим туман ва қишлоқларда бу борадаги аҳвол чидаб бўлмайдиган даражада аянчли экани кўзга ташланади. Хусусан, ичимлик сув билан таъминлаш Навбаҳор туманида 24 фоиз, Марҳаматда 26,3, Учқудуқда 26,5, Қоракўлда 27,5, Қўшкўпирда 27,6, Томдида 28, Янгиарикда 35,3, Урганч туманида 37, Уйчида 42,5, Қўшработда эса 49,1 фоизни ташкил этади. Ёки Қашқадарё вилояти мамлакатимизни 96 фоиз табиий газ билан таъминлагани ҳолда, Чироқчи тумани бор-йўғи 9,9 фоиз газлаштирилганини қандай изоҳлаш мумкин? Сурхондарё вилоятининг Олтинсой, Самарқанд вилоятининг Қўшработ туманларида эса бу кўрсаткич ундан ҳам паст. Пахтаобод тумани аҳолиси 17,4, Учқўрғон 18,7, Навбаҳор 27,2, Бўка 29,8, Фурқат тумани эса 44,5 фоиз газ билан таъминланган, холос.

Бу мисоллардан вилоят, туман ҳокимлари, мазкур ишга бевосита мутасадди раҳбарлар тегишли хулоса чиқаришлари, ўз фаолиятларини танқидий баҳолаб, зарур чора-тадбирларни кўришлари даркор.

Кейинги йилларда қишлоқнинг ижтимоий қиёфаси ўзгарди. Кўпгина турар-жой бинолари қурилди, умумтаълим мактаблари, қишлоқ тиббиёт пунктлари барпо этилмоқда. Биз бундан кейин ҳам қишлоқда ижтимоий инфратузилмани ривожлантиришга алоҳида эътибор беришимиз, қишлоқ аҳолисини турмуш шароити бўйича шаҳар аҳолисидан қолишмайдиган даражага етказишга ҳаракат қилишимиз лозим. Қишлоқни янгилаш бўйича ижтимоий дастурларни амалга ошириш барча даражадаги ижроия органларининг асосий вазифаси бўлибгина қолмай, депутатларимизнинг ҳам доимий диққат марказида бўладиган фаолият соҳасига айланиши лозим.

Азиз дўстларим, ватандошларим

Олдимизда қийин ва машаққатли иш турибди. Эски қолипларни бузиш, қишлоқ хўжалигини замонавий, юксак самара берадиган соҳага айлантириш, деҳқонлар ҳаётини эса бахтли ва фаровон қилиш учун жуда кўп ишлаш талаб этилади.

Мустақил ҳаётимизнинг ҳар бир куни, ҳар бир йили жамиятимиз, давлатимизнинг куч-қудратини ошириш, янги имкониятларини очиш билан бирга, диёримизда яшаётган ҳар бир инсоннинг дунёқараши ва иймон-эътиқодини юксалтиришга асос бўлмоқда.

Бу биз учун энг катта куч, энг катта салоҳиятдир. Иродаси бақувват, иймон-эътиқоди бутун, ўзининг кучи ва эртанги кунига ишонган одамлар билан ҳар қандай оғир муаммоларни ҳал қилиш мумкинлиги шубҳасиздир.

Муқаддас каломларда **«Сендан ҳаракат — мендан баракат»** дейилади.

Иншооллоҳ, оила йили, деб эълон қилинган 1998 йилда биз бир ёқадан бош чиқариб, меҳр-оқибатли бўлиб, юртимизни янада обод қилиш учун ўзимизни аямасдан ишласак, Олло таоло биздан ўз барокотини аямайди, деб тилак билдиришга руҳсат бергайсизлар.

Ҳаммангизга янги йил арафасида тинчлик-омонлик, бахт-саодат тилайман.

Саломатлик

ГЕРМАНИЯЛИКЛАР ТУҲФАСИ

Академик Ш. Алимов номидаги фтизиатрия ва пульмонология илмий-текшириш институтига германиялик мутахассислар кўчма флюорография ускунасини совға қилишди. Бу туҳфа ўзларида ишлаб чиқарилган махсус автобусга жойлаштирилган бўлиб, унда барча шарт-шароитлар тахт қилинган.

— Сил касаллигининг олдини олиш, ташхис қўйиш, тўлақонли даволаш, беморлар билан мулоқотда бўлган шахсларни ҳам профилактик текширувдан ўтказиш бизнинг асосий вазифамиздир, — дейди институт директори Абдулла Убайдуллаев. — Германиялик ҳамкасбларимиз туҳфа этган бу аппаратурани янги йилдан бошлаб ишлатишни мўлжаллаяпмиз. Дастлаб Тошкент, Сирдарё ҳамда Жиззах вилоятларида силга қарши назорат ишлари олиб борилади. Бунда касалликка мойил бўлган, хусусан, бронхиал астма, пневмония, сурункали бронхит, ошқозон ва ичак яраси, қандли диабет билан оғрийдиганлар ҳамда асосий касбдагилар (ўқитувчи, шифокор, тарбиячи, сотувчи) флюорографиядан ўтказилиб, ўша жойнинг ўзида профилактик-даволаш ишлари олиб борилади. Оғир беморлар топилса бир қисми ўша ҳудуддаги диспансерларга ётқизилади, яна бир қисми институтимизга жўнатилади.

Хонбиби МАҲАМОВА.

Спорт

«ЖАСОРАТ, ИРОДА, ҒАЛАБА»

Илгари хабар берганимиздек, шаҳримиздаги ўйингоҳларда шу номда республика ногиронлар спартакиадасининг финал беллашувлари бўлиб ўтди.

Республикамизда ногиронларни ижтимоий муҳофаза қилиш, уларнинг саломатликларини тиклаш бўйича 1996 — 2000-йилларга белгиланган дастурнинг амалдаги ифодаси бўлмиш ушбу спартакиада баҳслари кескин курашлар остида ўтди. Унда иштирок этган ногиронлар ўз сабот-матонатлари, кўрсатган натижалари билан мустаҳкам ирода, мақсад сари чуқур интилиш бўлса ҳеч қандай тўсиқлар писанд эмаслиги, жисмоний камолга эришишнинг чеки йўқлигини яна бир карра исботлашди.

Таянч-ҳаракат аъзолари шикастланган ногиронлар ўртасида футбол бўйича шаҳримизнинг «Байналмилал» жамоаси спартакиада ғолиби бўлди. Самарқанднинг «Суғдиёна» командасига иккинчи ўрин насиб этди. Эшитиш қобилиятлари заиф спортчилар орасида эса «Тошкент-1» командаси устун келди.

Армрестлинг, яъни қўл кучини синаш баҳслари айниқса, ишқибозларда катта қизиқиш уйғотди. Унда 75 килограммгача вазнда чап қўл ва ўнг қўл беллашувлари бўйича ҳамшаҳримиз Сергей Вандинга тенг келадиганлар топилмади. 75 килограммдан ортиқ вазнда самарқандлик Аблят Репиев бирин-кетин барча рақибларини доғда қолдириб ўнг қўл, чап қўл баҳсларида ҳурмат шоҳсупасининг энг юқори поғонасидан жой олди.

Кейинги пайтларда шаҳримизда тобора оммалашиб бораётган спортнинг дартс тури бўйича мусобақалар ҳам деярли тенг курашлар остида ўтди. Аёллар ўртасида ҳамшаҳримиз Елена Окмянскаяга омад кулиб боққан бўлса, эркаклар ўртасида Виктор Новоселов зафар қучди.

Шахматчилар баҳсида аёллар ўртасида Ирина Чогошева (Тошкент) энг юқори натижа кўрсатди. Шашкачилар мусобақасида Андижон ва самарқандлик ногирон спортчилар ғолиб чиқишди.

— Ушбу анъанавий мусобақалар тобора оммавийлашиб, янада кўпроқ ногиронларни ўзига тортмоқда, улар қалбида спорт эҳтиросларию, ғалабага бўлган интилишларни уйғотмоқда, — деди биз билан суҳбатда Ўзбекистон касаба уюшмалари жисмоний тарбия-спорт жамиятлари марказий кенгашининг раиси Владимир Бойко. — Келгуси йилдан мусобақаларимиз кўламини кенгайтирмоқчимиз. Хусусан унга полда хоккей ўйнаш спорт турини қўшиш ниятимиз бор. Шуниси эътиборга лойиқки, таъсисчиларимиз доираси ҳам йил сайин кенгайиб бормоқда. Яқинда «Маҳалла» хайрия ҳамда республика футболни ривожлантириш жамғармалари шундай истак билан чиқишди. Бу демак, ногиронлар ўртасида оммавий спорт, жисмоний тарбияни ривожлантириш учун янада кенг имкониятлар туғилади, улар келгусида хорижда ўтказиладиган нуфузли мусобақаларда ҳам юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилишади.

«Туркистон» саройида ўтказилган спартакиада ғолибларини тақдирлаш маросимида ғолибларга мусобақа ташкилотчилари — Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, республика Ижтимоий-таъминот вазирлиги, «Камолот» жамғармаси ҳамда Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг қимматбаҳо совғалари, фахрий ёрлиқлари топширилди. Спартакиаданинг энг ёш қатнашчиси — А. Абдураҳмонов (Тошкент), энг яхши мураббий — Г. Ермаков (Тошкент) ва энг яхши футболчи Д. Жуковскийга эса махсус совринлар тақдим этилди. Республикамизнинг таниқли санъаткорлари, бадиий-ҳаваскорлик дасталари иштирокидаги концерт дастури тадбирга ўзгача шукуҳ бағишлади.

Шуни таъкидлаш ўринлики, ногиронлар ўртасида республика спартакиадаси тугагач, унга ҳамоҳанг равишда меҳнаткашларнинг «Саломатлик» спартакиадаси бошланиб кетди. Ушбу икки турнирнинг республикамизда кенг омма ўртасида спортнинг ривожланишида муҳим ўрин тутишига эса шак-шубҳа йўқ.

Дилмурод ИСМОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: майдонда спартакиада ғолиби — «Байналмилал» футболчилари.

Рашид Галиев олган суратлар.

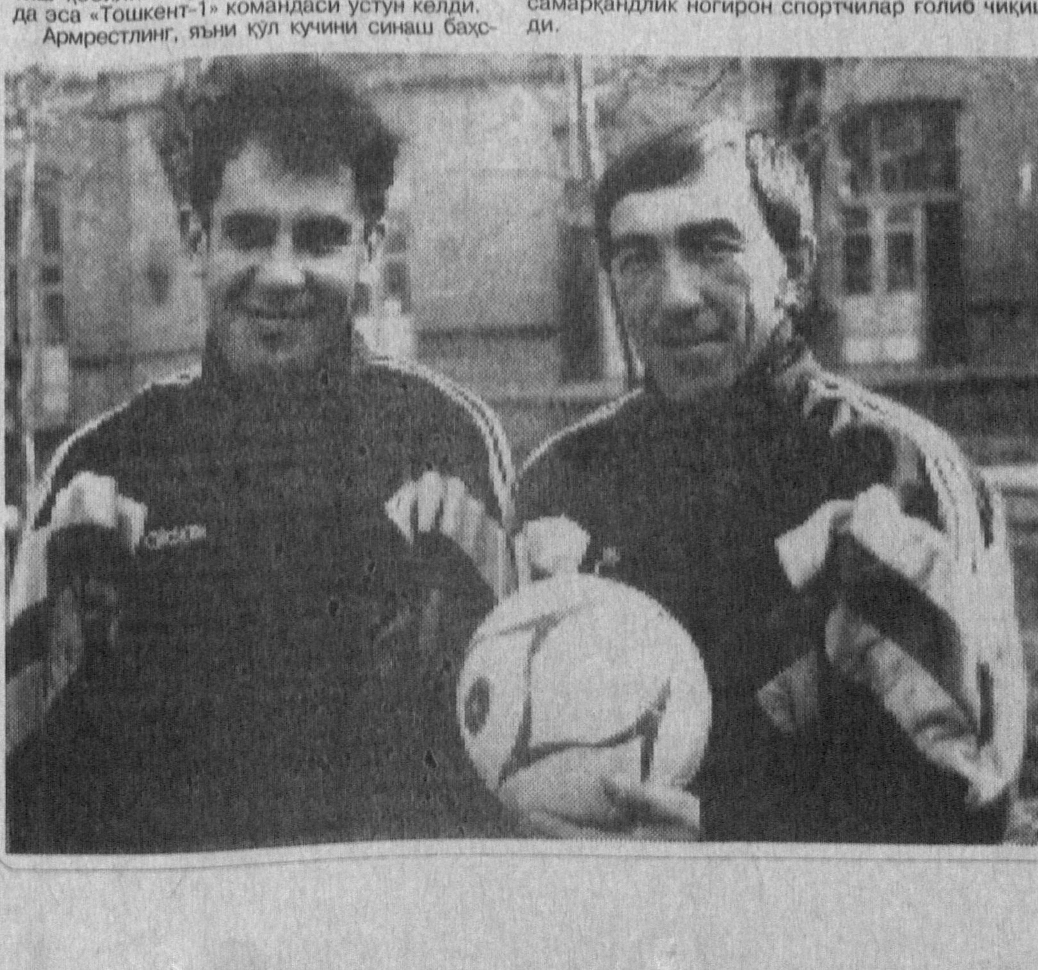

Ёднома

ЯХШИНИНГ НОМИ

«Фаҳмутдин Хўжаев номидаги 1-Тошкент пойабзал фабрикаси» ҳиссадорлик жамияти...

Пойабзалчилик касбини танлаб, бу ишхона остонасидан ҳатлаганларга фахрий ишчилар корхона кимнинг номи билан аталиши ҳақида ўзгача меҳр ила гапириб берадилар. Ана шу фабрикага шогирд бўлиб ишга кирганида Фаҳмутдин ҳам эндигина ўн бешинчи баҳорини қаршилаган, мўйлаби сабза ҳам урмаган ўспирин эди.

Аммо «Бола бошидан...» деганларича бор. Атиги бир неча йил мобайнида у пойабзалчилик касбининг сир-асроригача эгаллаб қолмасдан, аввал уста, сўнг эса цех бошлиғи лавозимига кўтарилди.

Фаҳмутдин қанчалик фидойилик, ташаббускорлик кўрсатмасин, ёш йигит бўлса-да одамларнинг бошини қовуштиришни уддалолмаслигини, ой сайин, кун сайин билими етишмаётганлигини, ўқиши зарурлигини чуқурроқ ҳис эта бошлади. Ниҳоят, 1937 йилда Тошкент саноат академиясига қабул қилинди. Сўнг Тошкент тўқимачилик институтида таҳсил олди.

Ихтисослигини пухта эгаллаган олий маълумотли мутахассис Тошкент эгар-жабдуқ ва атторлик моллари фабрикаси директори лавозимига тайинланиб, энди енг шимариб ишга киришганида иккинчи жаҳон урушининг алангаси ҳам уни домига олди. У қўлига қурол олиб, фронтга отланди. Фаҳмутдин Украина кенгликлари ва Болтиқбўйи ўрмонларида оз эмас, кўп эмас беш йил — 1946 йилгача қон кечди, неча бор ўлим билан юзма-юз келди.

Омади чопган экан соғ-омон яна жонажон юрти, қадрдон шаҳри — Тошкентга қайтиб келди. Ўша вақтларда меҳнат ўчоғида тобланган, жанг майдонларида синовдан ўтган, бунинг устига олий маълумотга эга мутахассислар олтин баҳосида эди. Қирғинбарот уруш ҳеч кимни — оддий деҳқонни ҳам, қўмондонни ҳам аяб ўтирмаганди.

Лекин Фаҳмутдин фронтчи эканлигини бирор марта пеш қилмади, катта ташкилотчилик салоҳияти, ишчанлиги, ташаббускорлиги билан ҳурмат-эътибор қозонди. У жон фидолик билан ишлар, айни вақтда билимга, ўқишга ташналиги билан ажралиб турарди. Ф. Х. Хўжаев республика ҳукуматининг раҳбарлик лавозимларида, Тошкент вилояти ижроия қўмитасининг раиси, Фарғона вилоят халқ хўжалиги кенгашининг раиси вазифаларида сидқидилдан меҳнат қилди.

У кишининг урушдан сўнг республикамиз енгил саноатини тиклаш ва ривожлантиришдаги хизматлари жуда каттадир. Аввал пахта тозалаш саноати, сўнг, 1968 йилдан умрининг охиригача — 1975 йилгача енгил саноат вазири лавозимларида ишлади. Худди ана шу даврда иқтисодиётимизнинг ушбу тармоқлари жадал тараққий топди. Фаҳмутдин Хўжаевични пойдевори тикланаётган янги тўқимачилик мажмуаларида қурувчилар орасида ҳам, келтирилган замонавий дастгоҳлар ўрнатилаётган монтажчилар ўртасида ҳам кўриш мумкин эди. Вазир меҳнат жамоаларида бўлишни жуда-жуда хуш кўрар, имконият топди дегунча корхоналарга йўл оларди. У ўзимизда етиштирилган пахта, бошқа хом ашё ўзимизда кўпроқ қайта ишланиб республикага нафи кўпроқ тегиши учун қайғурарди.

Вазир ўз даврининг фарзанди эди, албатта. Аммо тузум, компартия унинг билим, салоҳияти ва лаёқати туфайли юқори лавозимга кўтармасин, юрагидан ўчмайдиган доғ қолдирган камситишни бир умр ҳазм эта олмади. Гап шундаки, унинг асл фамилияси Файзуллахўжаев эди. Фаҳмутдин акани раҳбарлик лавозимига тайинлаш пайтида ундан қатъий равишда фамилиясидан «халқ душмани» исми-шарифи бўлган Файзулла бўлагини олиб ташлашни талаб этишди. Шу тариқа Файзуллахўжаев Хўжаев бўлиб қолди. Фаҳмутдин аканинг ўзига бу номини ўта эъзозлайдиган падари бузруквори шаънига хиёнатдек туюлаверарди...

Фаҳмутдин Хўжаев номидаги кўча...

Пойтахтнинг Катта Қозиробод маҳалласи оқсоқоллари у кишининг эл-улус учун хизматларини ҳали-ҳали ўта миннатдорчилик билан ёдга оладилар. Бевосита Фаҳмутдин аканинг саъй-ҳаракатлари билан маҳаллага газ туширилди, кўчалар асфальтланди, мактаб-боғчалар қурилди.

Ҳукумат аъзоси деярли куну тун хизматда банд бўлишига қарамасдан маҳалла-кўй аҳволидан доим хабар олиб турар, маҳаллани обод қилиш учун қўлидан келганини ҳеч аямасди. Ўзи тез-тез: «Лавозимда аршу аълога кўтарилсанг ҳам халқингдан узилма» деб такрорлаб турарди. Саккиз нафар фарзандини ҳам одамлар ташвишига шерик бўлишга, элга қайишишга ўргатди.

Ўзи учун эса бу олий қонун эди. Шунинг учун ҳам республикамиз енгил саноати соҳаси ходимлари ҳам, маҳалладошлари ва ҳамшаҳарлари ҳам Фаҳмутдин аканинг порлоқ хотирасини қалбларида сақлаб келаётирлар.

Агар Фаҳмутдин Хўжаев ҳаёт бўлганида 80 ёшга тўларди. Уруш жароҳатлари, тинимсиз машаққатли меҳнат у кишини орамиздан анча барвақт олиб кетди. Аммо Фаҳмутдин аканинг улкан ишлари ва яхши номи қолди.

Дониёр ЭРКИНОВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳрида айрим фирибгар шахслар томонидан яқинда турар жойларни сотиш нотариал идораларда расмийлаштирилмайди ва улар аукцион орқали сотилади, деган ёлғон гаплар тарқатилмоқда.

Фуқароларга бунга ишонмаслик ва ана шу шахсларни жавобгарликка тортиш учун улар ҳақида тегишли ички ишлар идораларига маълум қилиш сўралади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Адлия бошқармаси.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

ЯНГИ НОМЛАР

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 31 майдаги «Маъмурий-ҳудудий бирликлар, аҳоли пунктлари, ташкилотлар ва бошқа топонимик объектларнинг номларини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори асосида шаҳар Топонимия комиссиясининг таклифларини кўриб чиқиб Тошкент шаҳридаги баъзи кўчалар номини тартибга солиш тўғрисида 1997 йил 18 декабрда қарор қабул қилди.

Тегишли бош бошқармалар, туман ҳокимликлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларига мазкур қарор бўйича ўзгаришларни бир ой ичида лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосида амалга ошириш вазифаси юклатилди. Номи ўзгарган кўчаларда истиқомат қилаётган аҳолини қайта рўйхатдан ўтказиб, янги ўзгаришлар ҳақида ички ишлар, тез ёрдам, ижтимоий таъминот, почта, алоқа, поликлиника ва ўт ўчириш хизматлари ҳамда бошқа манфаатдор ташкилотлар хабардор этилиши лозим.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БАЪЗИ КЎЧАЛАР НОМИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
	Акмал ИКРОМОВ тумани:		
1.	Ҳабиб Абдуллаев кўчаси (такрор кўча)	Учтепа кўчаси	Жойнинг тарихий номи. «Академик Ҳабиб Абдуллаев» кўчаси Мирзо Улуғбек туманида бор.
2.	Ҳабиб Абдуллаев 1-проезди	Учтепа 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
3.	Ҳабиб Абдуллаев 2-проезди	Учтепа 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
4.	Ҳабиб Абдуллаев 3-проезди	Учтепа 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
5.	Ҳабиб Абдуллаев тупиги	Учтепа берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
6.	Ҳакимбобоев кўчаси	Салоҳиддин Тошкандий кўчаси	Таниқли маърифатпарвар ва тарихчи. Шу кўчада яшаган. Ҳакимбобоев номи жойга алоқаси бўлмаганлиги учун
7.	Қизил токзор 1-проезди ва тупиги	Рафиқдарвоз кўчаси	Ўзбек цирк санъати асосчиларидан бири. Шу кўчада яшаган.
8.	Энтузиазистлар кўчаси	Кураш кўчаси	Шаҳардаги ўз мавқеини йўқотган қадимий кўча номини тиклаш мақсадида
9.	Шифокор кўчаси (такрор кўча)	Неъмат Тошпўлат кўчаси	Болалар шоири. Шу кўчада яшаган. Шифокор номли кўча Шайхонтоҳур ва Юнусобод туманларида бор.
10.	Подмосковная кўчаси	Ширин кўчаси	А. Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин» достони қаҳрамони. Ёндош Фарҳод кўчасига уйғунлаштириш мақсадида
	МИРОБОД тумани:		
1.	Тарас Шевченко кўчаси	Миробод кўчаси	Жойдаги туман номи билан уйғунлаштириш мақсадида
2.	Мало-Госпитальний кўчаси	Кичик Миробод кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
3.	Мало-Госпитальний II-проезд	Кичик Миробод тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
4.	Каспийская кўчаси	Боғибаланд кўчаси	Жойдаги Мироншоҳ номли кўчага уйғунлаштириш мақсадида.Мироншоҳ яратган боғ номи
5.	Балтийская кўчаси	Боғибаланд тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида.
6.	Азовская кўчаси	Тулпор тор кўчаси	Жойдаги Тулпор номли кўчага туташ бўлганлиги учун
7.	Черноморская кўчаси	Оғабегим кўчаси	Мироншоҳнинг қизи, Улуғбекнинг рафиқаси. Жойдаги Мироншоҳ кўчасига уйғунлаштириш мақсадида
8.	Ефимов (Дашнобод) кўчаси	Қўйлиқ кўчаси	Жойнинг тарихий номи
9.	Ефимов проезди	Қўйлиқ 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
10.	Ефимов муюлиши	Қўйлиқ 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
11.	Қўйлиқ кўчаси	Қўйлиқ 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
12.	Народная кўчаси	Мироншоҳ 6-тор кўчаси	Жойдаги Мироншоҳ кўчасига туташ бўлганлиги учун
13.	Стародубцев кўчаси	Кичик Бешёғоч кўчаси	Кўчанинг тарихий номини тиклаш мақсадида. Кўча 1966 йилгача шундай аталган.
14.	Чайкина кўчаси	Кичик Бешёғоч 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
15.	Филатов кўчаси	Кичик Бешёғоч 2-тор кўчаси	Бир-бирига туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
16.	Электротехнический кўчаси	Кичик Бешёғоч 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
17.	Электротехнический проезди	Кичик Бешёғоч 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
18.	Весна 1-проезди	Абу Сулаймон Банокатий 1-тор кўчаси	Банокатий кўчасига туташ бўлганлиги учун
19.	Образцов кўчаси	Абу Сулаймон Банокатий 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
20.	26 Боку комиссарлари (Қизиларвот 3-тор кўчаси)	Мирзо Жаҳонгир кўчаси	Тарихий саркарда. Жой номини тартибга солиш мақсадида
21.	26 Боку комиссарлари (Қизиларвот 4-тор кўчаси) 1-проезди	Мирзо Жаҳонгир 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
22.	26 Боку комиссарлари (Қизиларвот 5-тор кўчаси) 2-проезди	Мирзо Жаҳонгир 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
23.	Светлий кўчаси	Ёрқин кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
24.	Астраханская кўчаси	Қуддус кўчаси	Поклик маъносида. Жой номи миллийлаштирилмоқда
25.	Астраханская проезди	Қуддус 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
26.	Кубанская кўчаси	Қуддус 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
27.	Дегтеров кўчаси	Қуддус 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
28.	Богданов кўчаси	Қуддус 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
29.	Астрахан тупиги	Қуддус берк кўчаси	Асосий кўчага туташ бўлганлиги учун
30.	Харьковская кўчаси	Ҳамроз 1-тор кўчаси	Жойдаги Ҳамроз кўчасига туташ бўлганлиги учун
31.	Харьковская проезди	Ҳамроз 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
32.	Харьковская тупиги	Ҳамроз берк кўчаси	Туташ кўча номларини бир-бирига уйғунлаштириш мақсадида
33.	Самолётная кўчаси	Қўшжувоз кўчаси	Жойнинг тарихий номи
34.	Самолётная проезди	Қўшжувоз тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
35.	Пилотов кўчаси	Учувчилар кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
36.	2-Ипподромная кўчаси	Эски Отчопар кўчаси	Жойнинг тарихий номи
37.	2-Ипподромная проезди	Эски Отчопар тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
38.	2-Ипподромная тупиги	Эски Отчопар берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
39.	Зелённая кўчаси	Амиробод кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
40.	Омская кўчаси	Амиробод 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
41.	Омская проезди	Амиробод 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
42.	Енисей кўчаси	Савр кўчаси	Баҳор маъносида. Жойдаги «Новбаҳор» маҳалласи билан уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
43.	Житомирская кўчаси	Савр 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
44.	Подольская кўчаси	Савр 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
45.	Евпаторская кўчаси	Савр 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
46.	Транспортная кўчаси	Хонзодабегим 2-тор кўчаси	Жойдаги Хонзодабегим номли кўчага туташ бўлганлиги учун
47.	Абдулла Тўқай кўчаси	Мовароуннаҳр тор кўчаси	Жойдаги Мовароуннаҳр кўчасига туташ. «Электр тармоғи» корхонасига олиб борадиган кўча
48.	Геннадий Кордуб кўчаси	Темирйўлчилар тор кўчаси	Жойдаги Темирйўлчилар кўчасига туташ бўлганлиги учун
49.	Оретта кўчаси	Дашнобод кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
50.	Оретта проезди	Дашнобод тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
51.	Оретта 1-2-тупиги	Дашнобод 1-2-берк кўчаси	Бир-бирига туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
52.	Ипподромная-Гайдар массиви	Янгизамон даҳаси	Жой номи билан уйғунлаштириш мақсадида
53.	Червяков кўчаси	Азиз Қодиров кўчаси	Марказий Осиё темир йўли тизими тараққиётига катта хизмат қўшган киши. Меҳнат Қаҳрамони
	ҲАМЗА тумани:		
1.	Горький кўчаси	Академик Ҳабиб Абдуллаев кўчаси	Академик Ҳабиб Абдуллаев кўчасининг бош қисми бўлганлиги учун
2.	Абдулла Тўқай кўчаси	Шаҳрисабз кўчаси	Абдулла Тўқай номли кўча Чилонзор туманида бор. Кўчанинг бошқа туманларга тегишли қисми ҳам шу ном билан ўзгартирилмоқда
	Мирзо УЛУҒБЕК тумани:		
1.	Владивосток кўчаси	Подшобоғ кўчаси	Жойнинг тарихий номи
2.	Раминская кўчаси	Қудуқбоши кўчаси	Жойнинг тарихий номи
3.	Нижегородская кўчаси	Чаҳбуд кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Қудуқбоши маъносида
4.	Париж коммунаси кўчаси	Қайнарсой кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида. Қорасув ариғи бўйида жойлашганлиги учун
5.	Оржоникидзе кўчаси	Лашкарбеги кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида. Ушбу жойда 1865 йили Қўқон лашкарбеги Алимқул додхо Тошкентни Черняевдан ҳимоя қилган
6.	Иркутская кўчаси	Авайхон кўчаси	XV асрдаги кўчманчи ўзбек давлатининг асосчиси. Жойдаги маҳалла номи билан уйғунлаштирилмоқда
7.	Аэродромная кўчаси	Қорасувбўйи кўчаси	Қорасув ариғи бўйида жойлашганлиги учун. Жой номини миллийлаштириш мақсадида
8.	Карельский кўчаси	Мирҳосилбой кўчаси	Қадимда жойда ғишт заводи очиб, шаҳар ободончилигига катта ҳисса қўшган ҳимматли ҳамда саховатли киши
9.	Карельский проезди	Мирҳосилбой 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
10.	Эстонский кўчаси	Мирҳосилбой 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида. Орол кўчасигача бўлган қисми
11.	Горная кўчаси	Бойтепа кўчаси	Жой номини миллийлаштириш ҳамда жойдаги тепаликка уйғунлаштириш мақсадида
12.	11-Троллейний кўчаси	Навниҳол 2-кўчаси	Жойдаги Навниҳол кўчасига туташ бўлганлиги учун
13.	Печорская кўчаси	Мойлисой кўчаси	Жой сув бўйи ва сойликда жойлашганлиги учун. Жой номини миллийлаштириш мақсадида
14.	Корнилов кўчаси	Мойлисой тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
15.	Пишпек кўчаси	Дарҳон кўчаси	Жойнинг тарихий номи
16.	Пишпек 1-проезди	Дарҳон 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
17.	Пишпек 2-проезди	Дарҳон 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
18.	Пишпек 3-проезди	Дарҳон 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
19.	Пушкин' Пишпекский кўчаси	Тамарахоним кўчаси	Таниқли санъаткор. Шу кўчада яшаган
20.	Пушкин—Салор кўчаси	Тамарахоним тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
21.	Пишпек 1-тупиги	Дарҳон 1-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
22.	Пишпек 2-тупиги	Дарҳон 2-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
23.	Пишпек 3-тупиги	Дарҳон 3-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
24.	Островная кўчаси	Салор кўчаси	Салор ариғи бўйида жойлашганлиги учун
25.	Островная переулоги	Салор тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
26.	Островная 1-3-тупиги	Салор 1-3-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
27.	Вахшский кўчаси	Қорабулоқ кўчаси	Жойнинг тарихий номи
28.	Садовая кўчаси	Қорабулоқ 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
29.	Садовая проезди	Қорабулоқ 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
30.	Вахшский 1-3-тупиги	Қорабулоқ 1-3-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
31.	Измайлов кўчаси	Оққўрғон 1-тор кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Жойдаги Оққўрғон кўчасига туташ бўлганлиги учун
32.	Короленко кўчаси	Оққўрғон 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
33.	Крамской кўчаси	Оққўрғон 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
34.	Пушкин муюлиши	Оққўрғон берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида. Кўча боши берк бўлганлиги учун
35.	Мухтор Ҳошимов кўчаси	Бўзбозор кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
36.	Демократическая кўчаси	Бўзбозор 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
37.	Свобода кўчаси (Н. Белоянис 3-муюлиши)	Бўзбозор 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
38.	Мир кўчаси	Бўзбозор 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
39.	Н. Белоянис 2-муюлиши (Зашитная кўчаси)	Бўзбозор 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
40.	Н. Белоянис 1-муюлиши (Хлопкоуборочная кўчаси)	Бўзбозор 5-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
41.	Ников Белоянис кўчаси	Бўзбозор 6-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
42.	Береговая кўчаси	Бўзбозор 7-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ва жой номини миллийлаштириш мақсадида
43.	Добронравов кўчаси	Бўзбозор 8-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ва жой номини миллийлаштириш мақсадида
44.	Воробьев кўчаси	Бўзбозор 9-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ва жой номини миллийлаштириш мақсадида
45.	Черкасская кўчаси	Олмачи кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
46.	Параллельний кўчаси	Олмачи 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
47.	Параллельний тупиги	Олмачи берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
48.	Черкасский муюлиши	Олмачи 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
49.	Кольская кўчаси	Олмачи 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
50.	Брюссельская кўчаси	Олмачи 5-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
51.	Брюссельский 1-5-тупиги	Олмачи 1-5-берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ва жой номини миллийлаштириш мақсадида

(Давоми 5-бетда)

ЯНГИ НОМЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БАЪЗИ КЎЧАЛАР НОМИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 4-бетда)

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
52.	Балхаш кўчаси	Хирмонтепа 1-тор кўчаси	Жойдаги Хирмонтепа кўчасига туташ бўлганлиги учун
53.	Короленко кўчаси	Хирмонтепа 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
54.	Давидов кўчаси	Хирмонтепа 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
55.	Владимирский кўчаси	Сайрам 5-тор кўчаси	Жойдаги Сайрам кўчасига туташ бўлганлиги учун.
57.	Владимирский муюлиши	Сайрам 6-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
58.	Владимирский тупиги	Сайрам берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
59.	Даргомижский кўчаси	Сайрам тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
60.	Багратион кўчаси	Ойимариқ кўчаси	Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида. Жойдан оқиб ўтадиган ариқ номи
61.	Гагарин кўчаси (такрор кўча), 2-Пилла ва 1-тупик Пилла кўчалари	Чўлдарахт кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Гагарин номли кўча Чилонзор туманида бор. Бир йўналишдаги ҳар хил номларни соддалаштириш мақсадида
62.	Суворов кўчаси	Тепамасжид 1-тор кўчаси	Жойдаги Тепамасжид кўчасига туташ бўлганлиги учун
63.	Суворов проезди	Тепамасжид 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
64.	Абдулла Тўқай кўчаси (такрор кўча)	Шаҳрисабз кўчаси	Жойдаги ўз мавқеини йўқотган жой номини тиклаш мақсадида Абдулла Тўқай номли кўча Чилонзор туманида бор.
65.	Троицкий кўчаси	Султония кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида. Мирзо Улуғбек туғилган жой номи
66.	Островский кўчаси	Сарбаланд кўчаси	Юксаклик маъносида. Жой номи миллийлаштирилмоқда
67.	Данько кўчаси	Сарбаланд тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
68.	Навоий кўчаси (такрор кўча)	Робияхоним кўчаси	Улуғбек қўрғонидаги такрор кўча. Навоий номли кўча шаҳар марказида бор. Робияхоним Мирзо Улуғбек онаси исми.
69.	Дмитров кўчаси	Суҳайл кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида. Юлдуз номи
70.	Складская кўчаси	Бойкент кўчаси	Моварounнаҳр давлатига оид қадимий шаҳар номи. Жой номини миллийлаштириш мақсадида
71.	Номсиз кўча (Зафар Диёр боғи ёнида)	Зафар Диёр кўчаси	Ўзбек адабиётининг таниқли намояндаларидан бири. Жойдаги шу номли боғ билан уйғунлаштириш мақсадида
72.	Номсиз кўча	Бодроқли кўчаси	Бўз-2 маҳалласидаги номсиз кўча. Бодроқли — ўзбек уруғи номларидан бири
73.	Черданцев массиви	Бўз мавзеси	Жойнинг тарихий номи

ШАЙХОНТОҲУР тумани:

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
1.	Навоий кўчаси (такрор кўча)	Жарариқ кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Белтепа маҳалласидаги кўча давоми бўлганлиги учун. Ушбу кўча Ё. Зиёев маҳалласида жойлашган. Марказий кўчалардан бири Навоий номи билан юритилади.
2.	Усмон Юсупов кўчаси (такрор кўча)	Жарариқ 1-тор кўчаси	Тумандаги такрор кўча. Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
3.	Сойгузар кўчаси (собиқ Ленин)	Жарариқ 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
4.	Собир Раҳимов кўчаси (такрор кўча)	Жарариқ 3-тор кўчаси	Собир Раҳимов кўчаси Собир Раҳимов туманида бор. Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
5.	Охунбобоев кўчаси (такрор кўча)	Жарариқ 4-тор кўчаси	Охунбобоев номли кўча Ҳамза туманида бор. Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
6.	Раҳимберганов кўчаси	Сойгузар кўчаси	Жой номини тартибга солиш мақсадида. Ё. Зиёев маҳалласидаги кўча
7.	Янги участкалар қурилиши муносабати билан пайдо бўлган янги кўча	Сойгузар 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини тартибга солиш мақсадида
8.	Шу жойдаги янги кўча	Сойгузар 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини тартибга солиш мақсадида
9.	Янги участкалар қурилиши муносабати билан пайдо бўлган янги кўча	Алп Жамол 1-кўчаси	Жойдаги Алп Жамол кўчасига ёндош бўлганлиги учун. Ёқуб Зиёев ва Ипакчи маҳалласи чегарасидаги Узумзор томон йўналган кўча
10.	Шу жойдаги номсиз янги кўча (трубали)	Алп Жамол 2-кўчаси	Ё. Зиёев ва Ипакчи маҳалласидаги Генерал Узоқов кўчасига йўналган кўча. Жойдаги Алп Жамол кўчасига тик бўлганлиги учун
11.	Шу жойдаги номсиз кўча	Алп Жамол 3-кўчаси	Ёндош кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида. Ушбу кўча ҳам Ё. Зиёев маҳалласига қарашли
12.	Иброҳим Ҳожи (Жемчужная) кўчаси	Оқлон 2-кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Ёндош Оқлон кўчасига уйғунлаштирилмоқда
13.	Писателей кўчаси	Ёзувчилар кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
14.	Бутлеров кўчаси	Лабзак кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
15.	Архитекторлар кўчаси	Туркқўрғон кўчаси	Жойнинг тарихий номи
16.	Архитекторлар проезди	Туркқўрғон тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
17.	Санаторний тупиги	Туркқўрғон берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
18.	Озерний кўчаси	Тахтапул кўчаси	Жойнинг тарихий номи
19.	Озерний проезди	Тахтапул 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
20.	Водопадний проезди	Тахтапул 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
21.	Радиальний проезди	Адҳам Раҳмат тор кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
22.	Уйғур 12-тупиги	Олим Боқиев кўчаси	Республикада хизмат кўрсатган шифокор. Шу кўчада яшаган
23.	Связистов тупиги	Хуршид II-берк кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
24.	Звеньевая тупиги	Ваҳор берк кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
25.	Школьная кўчаси	10-Қўрғонча кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
26.	Домком кўчаси	Шоликулоқ кўчаси	Жойнинг тарихий номи
27.	Домком проезди	Шоликулоқ тор кўчаси	Бир-бирига туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида
28.	Янги кўчалар	Хонқа кўчаси, 1-4 тор кўчалар	«Ўзбекистон» маҳалласидаги янги участкалар қурилиши муносабати билан пайдо бўлган.
29.	Фиалка тупиги	Сузукота берк кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида

СИРҒАЛИ тумани:

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
1.	Ғафур Ғулом кўчаси (такрор кўча)	Обираҳмат кўчаси	Кўча Қорасув ариғи бўйида жойлашганлиги учун. Раҳмат ёғдирувчи сув маъносида. Ғафур Ғулом номли кўча Собир Раҳимов туманида бор
2.	Аппаратная кўчаси	Аэропорт 1-тор кўчаси	Жойдаги Аэропорт кўчасига туташ бўлганлиги учун. Ушбу кўча аэропорт ҳудудида жойлашган
3.	Радиоцентр кўчаси	Аэропорт 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлашлаштириш ҳамда жой номини миллийлаштириш мақсадида
4.	Проектная Г-24 кўчаси	Жаҳонаро кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
5.	Проектная Г-38 кўчаси	Шокирариқ кўчаси	Жойдан оқиб ўтадиган ариқ номи
6.	Днепр кўчаси	Давлатобод кўчаси	Кўча сўлим ва боғ-роғ бўлганлиги учун. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
7.	Венгерская кўчаси	Олтинводий кўчаси	Жойнинг тарихий номи
8.	Балтийская кўчаси	Боғичинор кўчаси	Жойдаги Чинор кўчаси билан уйғунлаштириш мақсадида
9.	Белорусская кўчаси	Марғиб кўчаси	Қуёш ботиши маъносида. Кўча номини миллийлаштириш мақсадида
10.	Карбишев кўчаси	Полвонёр кўчаси	Сергели қабиласига оид уруғ номи
11.	Прикарпать кўчаси	Канора кўчаси	Қирғоқ маъносида. Кўча Чирчиқ дарёсига яқин бўлганлиги учун
12.	Авиагородок шаҳарчаси	Учувчилар шаҳарчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида

ЧИЛОНЗОР тумани:

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
1.	Волгоград кўчаси	Чўпонота кўчаси	Шу номдаги тарихий жойга боғлиқ бўлганлиги учун. Ушбу кўчани Чўпонота ариғи ҳам кесиб ўтган. Кўчанинг Яккасарой тумани қисми ҳам шу ном билан ўзгартирилмоқда. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
2.	Янка Купола кўчаси	Заргарлик кўчаси	Жойдаги Заргарлик заводи номи билан уйғунлаштириш мақсадида
3.	Бульварная кўчаси	Ботирма кўчаси	Жойдан ўтадиган ариқ номи
4.	Подмосковная кўчаси (туман қисми)	II-Қатортол кўчаси	Кўчанинг туманга ўтган қисмини жойдаги II-Қатортол кўчасига улаш мақсадида
5.	Корней Чуковский кўчаси	Ширинариқ кўчаси	Жойдан оқиб ўтадиган Ширинариқ номи билан уйғунлаштириш мақсадида
6.	Ҳакимов кўчаси	Ширинариқ 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
7.	Ҳакимов 1-проезди	Ширинариқ 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
8.	Ҳакимов 2-проезди	Ширинариқ 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
9.	Ҳакимов 3-проезди	Ширинариқ 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
10.	Ҳакимов 1-муюлиши	Ширинариқ 5-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида. Кўчанинг ҳозирги номи жойга алоқаси бўлмаганлиги учун
11.	Ҳакимов 2-муюлиши	Ширинариқ 6-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
12.	Ҳакимов 3-муюлиши	Ширинариқ 7-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида

ЮНУСОБОД тумани:

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
1.	Полярная кўчаси	Хотира кўчаси	1937 йили ўзбек зиёлилари қатағон қилинган жой бўлганлиги учун
2.	Марийский кўчаси	Хотира 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
3.	Марийский проезди	Хотира 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
4.	Якутская кўчаси	Хотира 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
5.	Китайская кўчаси	Хитой кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
6.	Избирательная кўчаси	Хитой 1-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
7.	Тувинская кўчаси	Хитой 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
8.	Уральская кўчаси	Дарвозакент 1-тор кўчаси	Жойдаги Дарвозакент кўчасига туташ бўлганлиги учун
9.	Сизранская кўчаси	Дарвозакент 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
10.	Мариупольская кўчаси	Дарвозакент 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
11.	Инструментальний тупиги	Дарвозакент берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
12.	Сергей Емцов кўчаси	Уч қаҳрамон кўчаси	Жойдаги «Уч қаҳрамон» номидаги маҳалла номи билан уйғунлаштириш мақсадида
13.	Кабардинская кўчаси	Озодлик кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида
14.	Северцев кўчаси	Зарбулоқ 1-тор кўчаси	Жойдаги Зарбулоқ кўчасига туташ бўлганлиги учун
15.	Кренкель кўчаси	Шарофобод кўчаси	Кўчадаги Ш. Рашидов жамғармаси ҳамда шу номдаги нашриёт номига уйғунлаштириш мақсадида
16.	Абдулла Тўқай (такрор кўча)	Шаҳрисабз кўчаси	Жойдаги ўз мавқеини йўқотган Шаҳрисабз номини тиклаш мақсадида. Ушбу кўча Мирзо Улуғбек, Ҳамза туманларига ҳам тегишли. Абдулла Тўқай номли кўча Чилонзор туманида бор
17.	Ширшов кўчаси	1-Ниёзбек йўли кўчаси	Ниёзбек йўли кўчасига туташ бўлганлиги учун
18.	Шербаков кўчаси	Бодомзор 5-кўчаси	Жойдаги Бодомзор кўчасига туташ бўлганлиги учун
19.	Орехов кўчаси	Боғиэрам 1-тор кўчаси	Жойдаги Боғиэрам номли кўчага туташ бўлганлиги учун
20.	Натуралистов кўчаси	Боғиэрам 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
21.	Сибирская кўчаси	Боғиэрам 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
22.	Курортная кўчаси	Мирзаюсуф кўчаси	Жойнинг тарихий номи
23.	Курортная 1-3-проездлари	Мирзаюсуф 1-3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
24.	Курортная тупиги	Мирзаюсуф берк кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
25.	Марсель Кашен кўчаси	Мингўрик 4-тор кўчаси	Жойдаги Мингўрик кўчасига туташ бўлганлиги учун
26.	Машиностроительний кўчаси	Машинасозлар кўчаси	Жой номини миллийлаштириш мақсадида. Кўчада асосан машинасозлар истиқомат қилишади
27.	5-Магнитогорский кўчаси	Тошпўлат Расулов кўчаси	Шаҳар моддий-техника таъминотига катта улуш қўшган, маҳалла ободончилиги бўйича кенг иш олиб борган киши. Шу кўчада яшаган
28.	Неверов кўчаси	Суннат Иброҳимов кўчаси	Республика қурилиш вазири сифатида халқ хўжалиги ривожланишига катта ҳисса қўшган киши. Шу кўчада яшаган
29.	Вавилов кўчаси	Бодомзор 6-кўчаси	Жойдаги Бодомзор кўчасига туташ бўлганлиги учун
30.	Станиславский кўчаси	Обиравон кўчаси	Оқар сув маъносида. Жойдаги «Водоканал»га уйғунлаштирилмоқда
31.	Мазурук кўчаси	Инжобод кўчаси	Жойнинг тарихий номи
32.	Громов кўчаси	Мумтоз Муҳамедов кўчаси	Ўзбек адабиётининг таниқли намояндаларидан бири. Шу ҳудудда яшаган
33.	Грузинская кўчаси	Ғирғиртепа кўчаси	Жойнинг тарихий номи
34.	Чувашская кўчаси	Қозитарнов кўчаси	Жойнинг тарихий номи
35.	Анапская кўчаси	Чинобод кўчаси	Жойнинг тарихий номи
36.	Тульская кўчаси	Отчопар тор кўчаси	Жойдаги Отчопар кўчаси номи билан уйғунлаштириш мақсадида
37.	Ҳамидов кўчаси	Янгиариқ кўчаси	Жойнинг тарихий номи. Кўчанинг ҳозирги номи жойга алоқаси бўлмаганлиги учун. Миллий қадриятларимизни тиклаш мақсадида
38.	Рилеев кўчаси	Собир Абдулла кўчаси	Ўзбек адабиётининг таниқли намояндаларидан бири. Шу жойда яшаган
39.	Рилеев 1-3-проездлари	Собир Абдулла 1-3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
40.	Киев 2-проезди	Саида Зуннунова кўчаси	Ўзбек адабиётининг ёрқин намояндаларидан бири. Шу кўчада яшаган
41.	Юнусобод кўчаси (такрор кўча)	Амир Темур 2-тор кўчаси	Амир Темур кўчасига туташ бўлганлиги учун. Туманда бошқа Юнусобод кўчаси бор. Ушбу кўча туманнинг Юнусобод маҳалласида жойлашган
42.	Високовольтний кўчаси	Юнусобод шоҳ кўчаси	Тумандаги энг катта кўчалардан бири. Жой номини миллийлаштириш мақсадида
43.	Каймаков кўчаси	Мойқўрғон кўчаси	Жойнинг тарихий номи
44.	Шчеглов кўчаси	Деҳқонобод кўчаси	Жойдаги «Қизил деҳқон» маҳалласи номи билан уйғунлаштириш мақсадида

ЯККАСАРОЙ тумани:

№	Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ
1.	Волгоград кўчаси	Чўпонота кўчаси	Шу номдаги тарихий жойга боғлиқ кўча. Кўчанинг Чилонзор тумани қисми ҳам шу ном билан қайта номланмоқда
2.	Стародубцев кўчаси	Кичик Бешёғоч кўчаси	Кўчанинг 1966 йилгача бўлган тарихий номи. Кўчанинг Миробод тумани қисми ҳам шу ном билан қайта номланмоқда
3.	Фурманов кўчаси	Яккасарой 1-тор кўчаси	Жойдаги Яккасарой кўчасига туташ бўлганлиги учун
4.	Танеев кўчаси	Яккасарой 2-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
5.	Шукин кўчаси	Яккасарой 3-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
6.	Горбунов кўчаси	Шоҳжаҳон кўчаси	Бобурийлар авлодининг йирик вакили. Жойдаги Бобур кўчасига туташ бўлганлиги учун
7.	Балакирев кўчаси	Шоҳжаҳон тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлаштириш мақсадида
8.	Юнус Ражабий кўчаси (такрор кўча)	Ракатбоши 3-тор кўчаси	Жойдаги Ракатбоши кўчаси билан туташ бўлганлиги ҳамда ҳозирги Юнус Ражабий кўчасига туташ бўлмаганлиги учун
9.	Шпильков проезди	Муҳаммадаминота кўчаси	Жойни обод қилиб, элга маърифат тарқатган тарихий шахс. Ҳозирги Ракатбоши тор кўчаси
10.	Баранов кўчаси	Исоҳор Оқилов кўчаси	Ўзбек миллий санъатининг таниқли намояндаларидан бири
11.	Щедова кўчаси	Ракатбоши 4-тор кўчаси	Туташ кўча номларини уйғунлашлаштириш мақсадида
12.	Театральний проезди	Муҳаммадаминота тор кўчаси	Туташ кўча номларини соддалаштириш мақсадида.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУДУДИДА ЧАКАНА САВДОНИ АМАЛГА ОШИРАЁТГАН ЮРИДИК ВА ЖИСМОНИЙ ШАХСЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ҳокимининг 1997 йил 22 декабрь 427-сон «Савдо қилиш ҳуқуқи учун маҳаллий йиғим ва вино-арақ маҳсулотлари билан савдо қилиш рухсатнома йиғимларини ундириш ва рухсатномалар бериш тартиби тўғрисида»ги қарорига мувофиқ савдо қилиш ҳуқуқи учун маҳаллий йиғим ҳамда вино-арақ маҳсулотлари билан савдо қилиш рухсатнома йиғимини ундиришдан тушган пул маблағлари шаҳар бюджетига йўналтирилади.

Шу туфайли, 1998 йил ҳисобига савдо қилиш ҳуқуқи ва вино-арақ маҳсулотлари билан савдо қилиш ҳуқуқи учун тўланаётган пул маблағлари қуйидаги ҳисоб рақамига ўтказилади: Тошкент шаҳар ҳокимлиги Молия бош бошқармаси тасарруфига, Уйжойжамғарма банки, Меҳнат бўлимидаги №23426000300102140006 ҳисоб рақамига ўтказилиши зарур, банк коди № 00423.

Бунда тўлов топшириғида йиғимнинг қайси муддат учун тўланаётганлиги ҳамда савдо шохобчаси жойлашган туман номи кўрсатилиши шарт.

Маълумот учун телефон: 133-15-82.

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Савдо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш Департаменти

ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ — АРЧА

Болаларнинг орзиқиб кутган арча байрамлари — Янги йил кириб келмоқда. Бунда уларга Қорбобо ва Қорқиз меҳмон бўлиб келмоқда. Янги йил кўрки бўлмиш арчани болалар катталар иштирокида безатишади.

Аммо лекин шуни эсдан чиқармаслик керакки, арчани безатишда ёнғин қонун-қоидаларига риоя қилмоқ керак, арчани иссиқлик манбалари яқинига ўрнатиб бўлмайди, ёниб кетиши мумкин. Арчани безатишда шаъм ёқиш, пиротехник воситалардан фойдаланиш, мушакбозлик қилиш ёнғин келтириб чиқариши мумкин. Агарда Сиз Янги йил байрами хурсандчилик билан ўтсин десангиз:

ЭСИНГИЗДАН ЧИҚАРМАНГ:

— Арчани хонанинг ўрта қисмига ўрнатиб, шохлари девор ёки шифт қисмига тегиб турмасин.

— Арчани тез ёнувчи ўйинчоқ ёки пахталар билан безатманг.

— Арча атрофида ёш болаларни ёлғиз қолдирманг.

— Арчани безатишда электр қуввати 24 вольтдан юқори бўлмаган электр чироқчалардан фойдаланинг.

— Агарда ёнғин келиб чиқса, аввалимбор хонадан болаларни ташқарига олиб чиқинг ва «01» орқали ўт ўчириш қисмига телефон қоқинг.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси Ёнғиндан сақлаш бошқармаси Сизларни Янги йил билан табриклайди ва бу байрамни ёнғин чиқариб кўнгилсизликка йўл қўймаслигингизга умид билдиради.

Азиз ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонлари диққатига!

ТОШКЕНТ

лаҳзали пуллик лотереясида ўз омадингизни синаб кўринг. Сизни ҳар тўртинчи чиптада 100 сўмдан 100.000 сўмгача пул ютуқлари кутмоқда!

Энг омадли ишқибозларимизга эса 500.000 ва 1.000.000 сўмлик пул ютуқлари мунтазирдир!

1000 сўмгача бўлган пул ютуқлари лотерея чипталари сотилаётган жойнинг ўзида тарқатувчилар томонидан тўланади. 5000 сўмлик ва ундан ортиқ пул ютуқларини олиш учун эса Ўзбекистон Халқ банкининг Тошкент шаҳридаги исталган бўлинмаларига мурожаат қилишингиз мумкин.

«БУНЁД—МБА» ТАЪМИРЛАШ ҚУРИЛИШ МАЖМУА КОРХОНАСИ

КамАЗ русумли бортли юк автомобилларини ўзи ағдарадиган автомобилларга алмаштиришни ТАКЛИФ ЭТАДИ

Мурожаат учун манзил: Тошкент, саноат зонаси. Тел: 47-53-26, 47-97-86.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан

25 декабрдан 31 декабргача

Нукус кўчасидаги 20, 34-уйларда, Т. Шевченко кўчасидаги 44, 54, 56-уйларда, Привокзалная кўчасидаги 12-уйда, Крупская кўчасидаги 9-51-уйларда, Транспортная кўчасидаги 9-уйда яшовчи 54/55-абонентларида, «Тошкимёфармзаводи», «Тошметролойиҳа», каноп фабрикаси биноларидаги 54/55-АТС абонентларида алоқа бўлмайди.

Тошкент шаҳар телефон тармоғи ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Очиқ турдаги

«OZBEKISTON MARKAZI»

акциядорлик жамиятига Ўзбекистон Республикаси давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси ҳузуридаги қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш бўлими томонидан 1997 йил 5 ноябрда 14-1-283 сонли «ГУВОҲНОМА» берилди.

Манзилгоҳи: Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани, Навоий кўчаси, 28-»а» уй.

«ТЕМУРЛАН-94» хусусий фирмаси тугатилганлиги муносабати билан ўз фаолиятини **ТЎХТАТАДИ.**

Барча даъволар бир ойлик муддатда қабул қилинади.

Очиқ турдаги

«OZBEKISTON MARKAZI»

акциядорлик жамияти Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ҳокимияти томонидан 1997 йил 17 октябрда умумшаҳар реестрига 2202/09-сонли туман шифри билан РЎЙХАТГА ОЛИНДИ.

Манзили: Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 28-»а» уй.

«КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННА-91» кичик корхонаси тугатилганлиги муносабати билан ўз фаолиятини тўхтатади.

Барча даъволар бир ойлик муддатда қабул қилинади.

- Озиш, семириш ва соғайиш мумкин. Тел: 58-65-59.
- Юқори иш ҳақи (ҳамма учун). Тел: 58-65-59.
- КамАЗ 53212 сотилади. Тел: 90-53-53.

«Ўзбектелефильм» студиясининг раҳбарияти ва жамоаси собиқ катта назоратчи уста **Думинжон СОБИРОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Яккасарой тумани томонидан 1997 йил 4 июлда Джамалова Назира номига берилган № 1101321 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

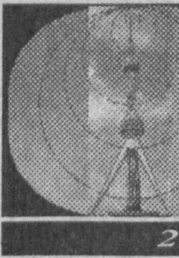

29 декабрдан 4 январгача кўриб, дам олинг

ДУШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Дилда сен». Лирик тароналар.
8.55 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.20 «Ўзбектелефильм». намойиш этади: «Тоғлар чорлайди».
9.30 «Цирк! Цирк! Цирк!»
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
10.35 «Қино янгиликлари».
10.50 «Ёввойи оқ қушлар». Бадиий фильм.
12.15 «Оламни асранг».
12.35 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
12.50 «Йўғонтепа ҳангомалари». 1-қисм.
13.40 «Ғазалхон ёшлигим».
14.05 — 14.50 «Йўғонтепа ҳангомалари». 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Олам ва одам».
18.30 «Билимдонлар баҳси» клуби.
18.50 «Истеъдод». Зарифбой Азизов.
19.10 «Сиҳат-саломатлик».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.05, 24.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Сарҳисоб». Иқтисодий йил якунларига доир.
21.20 «Муҳаммадун Расулуллоҳ». «Уч фаслни ёд этиб...».
22.10 «Бастакор илҳоми».
22.50 Бокс. Ўзбекистон чемпионати. Ярим финал.
23.30 «Саҳна ҳаёти».
00.05 «Ахборот».
00.30—00.35 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Кундалик».
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Табиат дунёси». Сериал.
19.00 «Соғинч».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Бешинчи ўлчов».
21.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.10 «Кундалик».
22.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 Ретро-фильм. «Карнавал кечаси». Бадиий фильм.
24.00—00.05 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.20—21.35
*
21.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Замонавий дизайн».
22.55 «Қайсар қизнинг қуйилиши». Бадиий фильм.
00.15—00.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.15 Эълонлар.
19.05 «Дидар».
19.35 «Ракурс».
20.05 «Гўзаллик ва мангулик».
20.25 «Мутахассис».
20.45 «Табор кўкка интилади». Бадиий фильм.
22.20 «Спорт-тайм».
22.50—23.00 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Болалар учун. «Топган топалоқ, кайфияти чоғ».
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Муҳаммадун Расулуллоҳ». «Уч фаслни ёд этиб...»
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Инглиз тили.
10.35 «Қутлов».
11.10 «Табассум кўчаларида». Ҳажвий кўрсатув.
12.00 «Айтишув».
12.35 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
13.05—14.00 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Омад юлдузи».
18.50 1997 йил қўшиқлари.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.30, 23.45 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Йилнинг энг яхши спортчилари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Рамазон нури».
21.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 1-қисм.
22.35 «Оталар чойхонаси».
23.25 «Ўзбекистон ва жаҳон».
23.50 «Ахборот».
00.15—00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Нозик мўъжиза».
18.45 «Палитра».
19.10 «Услуб».
19.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.55 «Ҳудуд».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тошкент гуллари».
21.25 «Болливудга нигоҳ».
21.50 «Спорт қитъаси».
22.20 «Кино, кино, кино».
22.40 «Даракчи».
22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 «Кинонигоҳ».
00.35—00.40 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Нима учун қиш бўлади?» Фильм-концерт.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.05—22.35
*
22.35 Эълонлар.
22.40 «Бахтли бўлинг!». Янги йилга бағишланган мусиқий дастур.
23.20 «Коинот маликаси-97». (Гўзаллик танлови).
00.10—00.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультқарусель».
19.05, 22.20 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 «Мусиқий дақиқалар».
20.15 «Ўйингоҳ».
20.45 «Мусиқий дақиқалар».
20.50 «Телефакт».
21.00 «Омад кулиб боққанда». Бадиий фильм.
22.25 «Дурдаршан».
22.55 «Хит-коллекция».
23.15—23.25 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 31

I

4.55 Муборак Рамазон туҳфаси. «Ният хайр, оқибат хайр». Бадиий фильм.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Лирик тароналар.
8.50 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 1-қисм.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Нима учун?».
10.35 Бокс. Ўзбекистон чемпионати. Финал.
11.20 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
11.50 «Ўхшаш чеҳралар».
12.30 Спорт. Йил якунлари.
12.50 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 2-қисм.
14.05 Болалар учун. «Календарнинг сўнгги варағи».
14.35—15.15 Республика бадиий жамоаларининг концерти.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ён, ён арчажон!».
18.35 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур».
18.40 «Омад ғилдираги». Телевизион ўйин.
19.25, 21.10, 22.00, 23.45 — Эълонлар.
19.30 «Йилнома» (рус тилида).
20.00 «Васият». Ҳужжатли фильм.
20.30 «Йилнома».
21.15 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 2-қисм.
22.05 «Ҳамма кўриши шарт эмас...».
23.05 «Янги йил базми».
23.50 Янги йил табриги.
00.05 «Янги йил базми».
01.35 «Туташ манзиллар».
01.50 Телевизион миниатюралар театри. «Янги йил оқшомида».
02.40—03.40 «Эстрада калейдоскопи».

II

17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Даракчи».
17.40 Муборак Рамазон. «Одобнома».
18.00 «Катта танаффус ёхуд Қорбобо саргузаштлари».
19.10 «Эзгу тилаклар».
19.15 Кўрсатувлар анонси.
19.25, 20.25 — Эълонлар.
19.30 «Йилнома» (рус тилида).
20.00 «Эзгу тилаклар».
20.05 «Билиб қўйган яхши».
20.20 «Эзгу тилаклар».
20.30 «Йилнома».
21.10 «Эзгу тилаклар».
21.15 «Мутойиба».
21.35 «Мусиқий камалак».
22.00 «Кундалик».
22.10 «Шаҳризода эртаги ёки «Кўнгил кўнгилга пайванд». Янги йил оқшоми.
23.00 «АРТ-клуб». Мусиқа салтанати меҳмонлари.
23.50 Янги йил табриги.
24.00 «Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!».
00.05 «Хонадонингизда тинчлик бўлсин».
00.55 «Эзгу тилаклар».
01.00 «Шарқ дурдоналари».
01.30 «Толенома».
01.45 Чет эл эстрадаси.
02.15 Бадиий фильм.
03.30 «Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!».

III

17.15 Янгиликлар.
17.20 «Шаҳзода ва оқ қушлар». Мультфильм. (Япония).
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—02.25
*
02.25 Эълонлар.
02.30—02.35 «Янги йил билан!» Клип.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ассалом, янги йил!» Мультқарусель.
19.00, 22.55 Эълонлар.
19.05 «Нишона».
19.20 «Чинор».
20.00 «Спорт-лотто».
20.10 Байрам табриклари.
20.15 Муборак рўза ойи.
20.25 «Ишингиз бароридан келсин».
20.45 «Жаҳон».
21.00 Байрам табриклари.
21.05 «Азизим».
21.30 «Ассалом, келажак».
21.45 «Меҳр-муҳаббат билан».
22.05 «Биргаликда куйлайлик».
22.50 Байрам табриклари.
23.00 «Байрам оғушида».
23.50 Янги йил табриги.
24.00 «Байрам оғушида».
00.40 «Театр ижодхонасида».
01.30 «Янги йилингиз муборак». Мусиқий дастур.
02.00 «Мимино». Бадиий фильм.
03.30—03.40 «Хайрли тонг!»

ПАЙШАНБА, 1

I

4.45 Муборак Рамазон туҳфаси. «Ботмаган қуёш». Бадиий фильм.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.40 «Йилнома».
*
8.40 «Даврани кенгроқ олинг». Мусиқий дастур.
9.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 2-қисм.
10.05 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури.
10.25 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
10.55 «Дўрмон ҳангомалари».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
11.30 «Хобби».
12.00 «Идрок».
12.20 «Эртакка ишонинг».
12.50 Болалар учун. «Янги йилим — яхши йилим».
13.20 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 3-қисм.
14.35 «Ҳаёт рисоласи».
15.15 «Муҳаббат ҳақида миш-мишлар». Бадиий фильм.
16.55 «Ҳамма кўриши шарт эмас...».
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультконцерт.
18.15 «Президент арчаси».
18.45 1998 йил — Оила йили. «Оиламиз оҳанглари».
19.05 «Туташ манзиллар».
19.25, 20.25, 20.55, 22.20, 23.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
21.35 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 3-қисм.
22.25 «Уйғоқ кунлар». Кинокўрсатув.
22.50 «Кулги кечаси».
23.25 «Сомон йўли». Маърифий байрам кўрсатуви.
00.25 «Ахборот».
00.50—00.55 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Катта танаффус ёки Қорбобо саргузаштлари».
10.10 «Билиб қўйган яхши».
10.25 «Мутойиба».
10.45 «Мусиқий камалак».
11.10 «Шаҳризода эртаги ёки «Кўнгил кўнгилга пайванд». Янги йил оқшоми.
12.00 «АРТ-клуб». Мусиқа салтанати меҳмонлари.
12.50 «Хонадонингизда тинчлик бўлсин».
13.40 «Шарқ дурдоналари».
14.10 «Толенома».
14.25 Чет эл эстрадаси.
14.55 Бадиий фильм.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
18.25 Янги йил эртаклари.
18.50 «Ханда дўкони».
19.10 «Қатрада қуёш».
19.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.55 «Дубляжчилар даврасида».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 «Гап йўқ...».
22.30 Кино жавонидан.
24.00—00.05 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Аралаш». Болалар учун ҳажвий журнал.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.10—23.40
*
23.40 Эълонлар.
23.45—00.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Дастурнинг очилиши. Люфтганза қанотларида. «Европада янги йил».
18.50 «Мультқарусель».
19.05, 23.25 Эълонлар.
19.10 Болажонлар табриги.
19.15 «Ягона осмон остида».
19.35 Янги йил табриклари.
19.40 «Ҳамшаҳарлар».
20.00 Янги йил табриклари.
20.05 Болажонлар учун янги йил совғалари.
20.35 «Луфтганза қанотларида».
20.40 «Минг бир маслаҳат».
20.55 Болажонлар табриги.
21.00 Бадиий фильм.
22.30 Янги йил табриги.
22.35 «Каталог-шоу».
23.30 «Луфтганза қанотларида».
23.35 «Эллада».
23.50 «Люфтганза қанотларида».
23.55 «Интерспорт».
00.10 Янги йил табриклари.
00.15 «Дурдаршан».
00.30 Бадиий фильм.
02.00 «Мусиқий фейерверк».
02.20 Янги йил табриги.
02.25—02.35 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 2

I

4.55 Муборак Рамазон туҳфаси. «Туташ йўллар». Бадиий фильм.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
9.00 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ҳазрати Усмон қуръони».
9.15 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 3-қисм.
10.00 Немис тили.
10.30 «Авлод». Публицистик кўрсатув.
10.55 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
11.25 «Эзгуликка йўғрилган умр».
11.45 Болалар учун фильм. «Маринка, Янка ва қирол қасрининг сири».
13.00—13.35 «Ажаб саодат эрур».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.30 «Шеър ва шуур».
18.40 «Ҳидоят сари».
19.00 Ака-ука Саидовлар куйлайди.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.20, 23.30 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Донишнома».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 4-қисм.
22.25 «Сеҳрли шуъла». Кинокўрсатув.
22.45 «Қизиқчи-97».
23.35 «Ахборот».
24.00—00.05 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.10 Муборак Рамазон. «Одобнома».
9.20 Янги йил эртаклари.
9.45 «Ханда дўкони».
10.05 «Қатрада қуёш».
10.15 «Дубляжчилар даврасида».
10.45 «Иймон».
11.05 Кино жавонидан.
12.35—13.35 «Гап йўқ...».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Кундалик».
18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
18.25 «Бугуннинг боласи».
18.45 Дилнавоз садолар.
18.50 «Яхши дам олинг».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Олис ва яқин Ҳиндистон». Янги йил туҳфаси.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 «Мусиқа ва рақс».
21.40 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.25 «Бокс, бокс, бокс».
22.55 «Кундалик».
23.05 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.20 «Кинонигоҳ».
00.55—01.00 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
18.20 «Қорқиз», «Қорбоболар», «Янги йил кечаси». Мультфильмлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.50—21.30
*
21.30 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.45
*
22.45 Эълонлар.
22.50 «Рам ва Лакхан». Бадиий фильм. (Ҳиндистон). 1-серия.
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульттомоша».
19.00, 21.20 Эълонлар.
19.05 «Оқибат». Телесериал.
19.55 «Умид чечаклари».
20.15 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.30 «Таниш ва номаълум».
20.50 «Араб эстрадаси».
21.25 «Ёлғиз эркак учун тузоқ». Бадиий фильм.
22.55 «Янги йилингиз қутлуғ бўлсин». Дам олиш дастури.
23.15 «Инспектор Фрост». Телесериал.
00.05—00.15 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 3

I

4.45 Муборак Рамазон туҳфаси. «Азиз Маҳмуд йўли». Бадиий фильм.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.00 «Инсон — ҳаёт гултожи».
9.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 4-қисм.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.10 «Ёшлар ва оила».
10.30 «Ҳангома».
10.45 «Маҳорат».
11.05 Болалар учун. «Хуш келибсан, Янги йил!».
11.35 «Шоҳруҳ» клуби.
11.55 «Ёзувчи ва замон». 1997 йил адабиёти.
12.25 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
12.55 «Туркий уруғлар». Қорлуқ.
13.10—14.35 «Алвон елканлар». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Мультолам».
18.15 Мумтоз наволар.
18.35 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
19.00 «Хайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.25 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Омонлик тилаймиз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.20 «Рамазон нури».
21.40 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 5-қисм.
22.30 «Ҳамоҳанг қалблар».
23.00 «Келин-куёв». Телешоу.
«Тунгу ёғду». Дам олиш дастури.
23.50 «Куй ва тасвир».
00.10 «Шарқий экспрессдаги қотиллик». Бадиий фильм. 1-серия.
01.10—01.15 Тунги пойтахт таронаси.

II

9.00 Муборак Рамазон. «Одобнома».
9.10 «Бугуннинг боласи».
9.30 Дилнавоз садолар.
9.35 «Яхши дам олинг».
9.50 «Ҳусусийлаштириш: қадамбақадам».
10.10 «Олис ва яқин Ҳиндистон». Янги йил туҳфаси.
10.40 «Иймон».
11.00 «Мусиқа ва рақс».
11.20 «Бокс. Бокс. Бокс».
11.50 «Кинонигоҳ».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
18.25 «Боланинг тили».
18.40 «Сувости дунёсига саёҳат».
19.00 «Таянч».
19.15 «Табиат шифохонаси».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ханда дўкони».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 «Даллас». Телесериал.
22.10 «Интер-футбол».
22.30 «Даракчи».
22.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.50 Видео-«О».
00.30—00.35 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.20 «Бах ва Брокколи». Болалар учун фильм (Канада).
*
Россия жамоат телевидениеси. 19.05—21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «О. Газманов куйлайди».
22.05 «Рам ва Лакхан». Бадиий фильм. 2-серия.
23.20—23.45 «Севимли шаҳрим нурлари». Телефильм.

IV

10.00 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
10.45 «Рақслар қанотида».
11.15 Эълонлар.
11.20 «Ассалом, Франция!»
11.50 «Шанба эртаги».
13.20—13.50 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз». («Америкага назар» кўрсатувига илова).
* * *
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Далил ва шарҳ».
20.15 «Спектаклдан сўнг».
20.35 «Биргаликда куйлайлик».
21.20 «5 дақиқа ўзим учун».
21.25 «Чинсэн».
21.55 «Тақдирлар».
22.30 «Спорт маркази».
23.15 «Хит-коллекция».
23.35 «Самодаги олмослар». Телесериал.
00.25 «Бу ажиб дунё».
00.40—00.50 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 4

I

5.05 Муборак Рамазон туҳфаси. «Рагисбек». Бадиий фильм.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 5-қисм.
11.45 «Туташ томирлар».
12.05 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.05 «Қувноқ стартлар».
13.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Усуллар парвози».
14.10 «Бизга мактуб йўллабсиз».
14.35 «Қундуз тоғанинг қиссалари». Мультсериал.
15.05—15.55 «Арча атрофида».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Янги йил саргузаштлари».
18.30 «Қиёфа».
18.50 «Нафосат гулдастаси».
19.15 «Жаҳон спорти».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.40 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Якшанба оқшомида».
21.50 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 6-қисм.
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
22.40 «Кино янгиликлари».
23.00 «Шарқий экспрессдаги қотиллик». Бадиий фильм. 2-серия.
24.00—00.05 Ватан тимсоллари.

II

9.00 Муборак Рамазон. «Одобнома».
9.10 «Боланинг тили».
9.25 «Сувости дунёсига саёҳат».
9.45 «Таянч».
10.00 «Табиат шифохонаси».
10.10 «Ханда дўкони».
10.40 «Иймон».
11.00 «Даллас». Телесериал.
11.50 «Интер-футбол».
12.10 Видео-«О».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
18.25 «Болалар дунёси».
18.45 «Сувости дунёсига саёҳат».
19.00 «Турфа олам».
19.25, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
20.00 «Нафосат».
20.10 «Кенгга — кенг дунё».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 «Келгуси ҳафтада».
21.35 «Мусиқа салтанати».
22.00 «Даллас». Телесериал.
22.50 «Даракчи».
23.00 «Тақвим, Эълонлар, Оҳанглар».
23.15 Видео-«О».
00.50 «Ёшлар табриги».
01.10—01.15 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
18.50 «Томоша». Болалар фольклор ансамблининг концерти.
*
Россия жамоат телевидениеси. 19.15—21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Қарши ҳужум». Бадиий фильм.
22.55—23.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Тилла кўз». Бадиий фильм.
13.45 «Ракурс».
14.15 «Жонли сайёра».
14.35 «Маска». Бадиий фильм.
16.15 Мультэкран.
16.35 «Бугунги кун мавзуси».
16.50—17.10 «Сенинг вақтинг».
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 21.50 Эълонлар.
19.05 «Кобра». Телесериал.
19.55 «Менинг кучам».
20.10 Клип-антракт.
20.20 «Хайрли оқшом».
20.50 Клип-антракт.
21.00 «Телеташриф».
21.20 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.55 «Мусиқий олимп».
22.15 Киносалон. «Қовурилган кўк помидор». Бадиий фильм.
00.15—00.25 «Хайрли тун!»

Тошкент оқшоми
Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 133-08-74, 136-57-65. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0813. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ 5.585 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.